

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Bakalářská práce

**Kontrola dodržování zákona o zaměstnanosti
pracovníky Celní správy ČR**

Jiří Procházka

© 2013 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra práva

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Procházka Jiří

Provoz a ekonomika

Název práce

Kontrola dodržování zákona o zaměstnanosti pracovníky Celní správy ČR

Anglický název

The control of compliance with the law about employment by workers customs administration of Czech republic

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je zjistit rozsah a příčiny porušování zákona o zaměstnanosti ze strany cizinců, dopady porušování na příjem státního rozpočtu, zdravotních pojišťoven a Správy sociálního zabezpečení. Vyhodnotit efektivnost kontrol dodržování zákona o zaměstnanosti ze strany Celních úřadů a Inspektorátů práce a podle zjištěné situace navrhnout administrativní a organizační opatření ke zlepšení kontrolní činnosti.

Metodika

- soustředění právních předpisů a potřebné literatury
- prostudování teoretické části práce a její zhodnocení
- získání a prostudování konkrétních materiálů
- statistické vyhodnocení získaných dat
- sumarizace výsledků a jejich vyhodnocení

Harmonogram zpracování

1. Vyhotovení zadání práce do 30. 6. 2012
2. Vypracování teoretické části práce a sběr dat do 30. 11. 2012
3. Vypracování praktické části do 28. 2. 2013
4. Odevzdání práce do 31. 3. 2013

Rozsah textové části

30 - 40 stran

Klíčová slova

Nelegální zaměstnanost, Celní správa, celní zákon, zákon o zaměstnanosti, zákon o státní kontrole, zákon o pobytu cizinců, cizinec, občan, úřad práce, pracovní smlouva,

Doporučené zdroje informací

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v platném znění

Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, v platném znění

Zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, v platném znění

Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, v platném znění

Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě, v platném znění

B. Šubr, L. Baron, P. Bukovjan, I. Grossmann, A. Havlík, A. Chládková, J. Jakubka, A. Kalvoda, N. Randlová - Inspekce práce a jiné kontroly u zaměstnavatelů, ANAG s.r.o., 2009, ISBN: 978-80-7263-526-9

Drbohlav, D. (ed.): Nelegální ekonomické aktivity migrantů (Česko v evropském kontextu), Praha. Karolinum, 1. vydání, 2009. ISBN 978-80-246-1552-3

Interní dokumenty celní správy

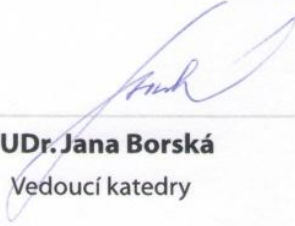
Další literatura po dohodě s vedoucím BP.

Vedoucí práce

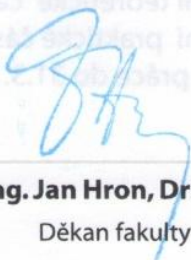
Uhlík Milan, JUDr., CSc.

Termín odevzdání

březen 2013

JUDr. Jana Borská
Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr.h.c.
Děkan fakulty

V Praze dne 9.10.2012

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Kontrola dodržování zákona o zaměstnanosti pracovníky Celní správy ČR" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.3.2013

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucímu práce JUDr. Milanu Uhlíkovi, CSc., za metodické vedení a odborné konzultace, které mi poskytl při zpracování bakalářské práce.

Nemohu opomenout poděkovat kolegům z Celní správy České republiky, kteří projevili ochotu a vstřícnost se mnou problematiku na dané téma konzultovat, bez ohledu zda se jednalo o teoretické nebo praktické záležitosti a zkušenosti k tématu bakalářské práce.

Na závěr také děkuji své přítelkyni Michaele Pechové, která mi byla po celou dobu studia značnou oprou.

Kontrola dodržování zákona o zaměstnanosti pracovníky Celní správy ČR

The control of compliance with the law about employment by workers customs administration of Czech republic

Souhrn

Bakalářská práce se zaměřuje na oblast kontrol dodržování zákona o zaměstnanosti pracovníky Celní správy České republiky. Konkrétně pak analyzuje rozsah a příčiny porušování zákona o zaměstnanosti, dopady na příjem státního rozpočtu, zdravotních pojišťoven a Správy sociálního zabezpečení. Vyhodnocuje práci celní správy a inspektorátů práce. V teoretické části je shrnuta legislativa zkoumané problematiky, výčet některých důležitých zákonů a jsou zde analyzovány, některé základní pojmy týkající se prováděných kontrol. V praktické části je analyzován průběh kontrolní činnosti ze strany celní správy, kompetence a rozsah kontrol. Připojeny jsou i výsledky kontrolní činnosti celní správy v letech 2006 - 2012 a vyhodnocení jejich úspěšnosti. Dotazníkový průzkum odhaluje vnímání situace občany ČR v souvislosti s nelegálním zaměstnáváním cizinců. Dále bakalářská práce analyzuje nedostatky české legislativy a problémy organizace a řízení práce Celní správy České republiky. Zjištěny byly následující nedostatky. V celní správě nedostatek peněžních zdrojů, zastaralý vozový park a vybavení, fluktuace příslušníků a nedostatečné zkušenosti. V legislativě nejasnost výkladu zákona, oznamovací povinnost, příslušné kompetence celní správy a obcházení zákona cizinci. Závěrem jsou navrhována řešení, která by dané nedostatky a problémy odstranila a zvýšila efektivitu prováděných kontrol.

Klíčová slova

Nelegální zaměstnanost, celní správa, celní zákon, zákon o zaměstnanosti, zákon o státní kontrole, zákon o pobytu cizinců, cizinec, občan, úřad práce, pracovní smlouva.

Summary

The thesis focuses on compliance the laws on employment by workers of Customs Administration of the Czech Republic. Specifically, it refers to the extent and causes of violations of the employment law, the impact on government revenue, health insurance companies and Social security. Evaluate the work of the customs administration and labor inspection. In the theoretical part is summarized legislation of the topic, listed some important laws and explained some basic concepts related to controls. The practical part describes the process of control, responsibilities and range of inspections by customs authorities Attached are the results of customs inspection activity in 2006 - 2012 and the evaluation of their success, both by the Labour Inspectorate and by the customs. The questionnaire reveals perception of Czech citizens about the illegal employment of foreigners. Furthermore, the thesis focuses on the shortcomings of the Czech legislation and the problems with in the Customs Administration of the Czech Republic. Finally, there are proposed solutions which would remove the problems and deficiencies and increase the efficiency of controls.

Keywords

Illegal employment, customs administration, law about customs, law about employment, law about state control, law about residence of foreigners, foreigner, citizen, jobcentre, contract of employment.

Obsah

1	Úvod	9
2	Cíl práce a metodika.....	10
3	Přehled platné právní úpravy.....	11
3.1	Mezinárodní právo	11
3.2	Legislativa Evropské unie	13
3.2.1	Prameny práva EU	15
3.2.2	Výčet vybrané legislativy EU.....	17
3.3	Legislativa České republiky	18
3.3.1	Výčet vybrané legislativy České republiky	19
4	Analýza zkoumané problematiky	30
4.1	Celní správa České republiky.....	30
4.1.1	Historie celnictví na území České republiky.....	31
4.1.2	Kompetence.....	33
4.1.3	Struktura Celní správy České republiky.....	36
4.2	Postup celních orgánů při kontrole.....	37
4.2.1	Obecné zásady kontrol	37
4.2.2	Kontrola v praxi	38
4.3	Efektivita provedených kontrol v letech 2006 -2012	42
4.4	Aktuální problémy související s kontrolou dodržování zákona o zaměstnanosti pracovníky Celní správy ČR.....	44
4.4.1	Problémy v rámci celní správy	44
4.4.2	Nedostatky v legislativě České republiky	45
4.5	Vyhodnocení dotazníků.....	46
4.6	Ekonomické dopady nelegálního zaměstnávání cizinců na státní rozpočet, Správu sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovny	48
5	Shrnutí výsledků zkoumání a navrhovaná řešení	52
6	Závěr.....	54
7	Seznam použitých zdrojů	56
8	Přílohy	61

1 Úvod

Kontroly zaměstnávání cizinců provádí celní správa relativně krátkou dobu. Vstupem České republiky do Evropské unie 1. května 2004, kdy byly zrušeny dosavadní hranice státu, se rozsah této činnosti výrazně rozšířil. Od 1. října 2004 byly přiděleny novelou zákona o zaměstnanosti Celní správě České republiky kompetence k výkonu kontrolní činnosti v oblasti zaměstnávání cizinců. Během následujících let se z této okrajové kompetence stala jedna z významných činností celních úřadů směřující k ochraně bezpečnostních a ekonomických zájmů země. Kontroly provádí pracovníci celních úřadů v prostorách zaměstnavatele, jímž může být právnická osoba, fyzická osoba podnikatel nebo fyzická osoba.

Od vstupu České republiky do Evropské unie prošla legislativa České republiky, ale i kompetence Celní správy České republiky výraznými změnami. Celní správa je i po vstupu České republiky do Evropské unie nadále bezpečnostním sborem, avšak náplň pracovní činnosti se řídí především předpisy Evropské unie, které jsou zahrnuty v české legislativě.

Nelegální zaměstnávání cizinců má nezanedbatelné ekonomické dopady na státní rozpočet, Správu sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovny, neodváděním daně z příjmu, sociálního a zdravotního pojištění ze strany zaměstnavatele, ale i zaměstnance. I když nelegálně pracující cizinci většinou pracují za nižší mzdu, jedná se v souhrnu o vysokou částku. V odhadech celní správy je uváděna částka okolo půl miliardy korun českých, jako přímý dopad nelegálního zaměstnávání cizinců na státní rozpočet.

2 Cíl práce a metodika

Cíl práce

Cílem bakalářské práce "Kontrola dodržování zákona o zaměstnanosti pracovníky Celní správy ČR" je zjistit rozsah a příčiny porušování zákona o zaměstnanosti ze strany cizinců, dopady porušování zákona na příjem státního rozpočtu, zdravotních pojišťoven a Správy sociálního zabezpečení. Vyhodnotit efektivnost kontrol dodržování zákona o zaměstnanosti ze strany celních úřadů a inspektorátů práce. Podle zjištěné situace navrhnout administrativní a organizační opatření ke zlepšení kontrolní činnosti.

Metodika

V rámci soustředění právních předpisů a potřebné literatury byla provedena analýza mezinárodních smluv České republiky, legislativy Evropské unie a legislativy České republiky.

Prostudování teoretické části a její zhodnocení bylo provedeno analýzou vybraných právních předpisů a teoretických znalostí potřebných k provádění kontrolní činnosti pracovníků celní správy.

Získání a prostudování konkrétních materiálů bylo provedeno rozhovorem s příslušníky Celní správy, kteří se zabývají daným tématem. Za účelem zjištění výsledků prováděných kontrol, rozsahu a příčin porušování zákona o zaměstnanosti. Otázky, který byly pokládány v rámci rozhovoru naleznete v příloze č. 1.

V rámci analýzy zkoumané problematiky byl proveden průzkum pomocí dotazníkového šetření, za účelem zjištění postoje a názorů občanů České republiky na danou problematiku. Dotazník a jeho vyhodnocení je umístěno v přílohách č. 2,3,4,5,6,7,8.

Statistické vyhodnocení získaných dat a sumarizace výsledků spolu s jejich vyhodnocením bylo provedeno v rámci analýzy zkoumané problematiky.

V bakalářské práci byly použity metody analýzy, metody statisticko - matematické a dotazníkové šetření.

3 Přehled platné právní úpravy

3.1 Mezinárodní právo

Mezinárodní právo je souhrn legislativních pravidel, upravujících vzájemné vztahy států a jiných subjektů. Stanovuje oprávněné způsoby chování v rámci mezinárodního společenství.

V Ústavní listině r. 1920 Československo uvedlo, že se chce začlenit do společnosti národů jako člen vzdělaný, mírumilovný, demokratický a pokorný.

V ústavním zákoně č. 23/1991 Sb. bylo stanoveno, že mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, Českou a Slovenskou Federativní republikou ratifikované a vyhlášené, jsou na jejím území obecně závazné a mají přednost před zákonem. Tuto koncepci převzala i Ústava České republiky v čl. 10, Zákon č. 1/1993 Sb. Ústava České republiky, v platném znění.

Pro Českou republiku jsou zásadní tyto mezinárodní dohody: Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, celní unie a členství v mezinárodních organizacích OSN a NATO.

Organizace spojených národů

Zkratka OSN - United nation UN, v překladu Spojené národy. Je mezinárodní organizací a tvoří ji téměř všechny státy světa. Od července 2011 tvořena 193 státy. Byla založena 26. června 1945 v San Franciscu v USA na základě přijaté Charty OSN padesáti státy, včetně tehdejší Československé republiky. Sídlo OSN se nachází v New Yorku v USA. Výkonným orgánem je Rada bezpečnosti, která zodpovídá za udržení mezinárodního míru a bezpečnosti. Rada bezpečnosti se skládá z patnácti členů. Charta OSN určuje pět z nich jako stálé a Valné shromáždění volí deset dalších na dvouleté období. Stálými členy Rady bezpečnosti jsou Čína, Francie, Rusko, Spojené státy americké a Velká Británie. Každý členský stát má svého zástupce na Valném shromáždění, který disponuje jedním stejně platným hlasem. Cílem OSN je zachování mezinárodního míru, bezpečnosti a zajištění mezinárodní spolupráce.

Severoatlantická aliance

Zkratka NATO - North Atlantic Treaty Organization. Vznikla 4. dubna 1949, se sídlem v Bruselu v Belgii. Jedná se o vojenské sdružení, jehož součástí je 28 států. Hlavním orgánem je Severoatlantická rada, ve které se nachází jeden stálý zástupce z každého členského státu. Rozhodnutí vydaná radou musí být přijata jednomyslně. Vstup do NATO je podmíněn přijetím smlouvy, která obsahuje 14 článků. Smluvní strany se dohodly, že ozbrojený útok proti jedné nebo více z nich, bude považován za útok proti všem a odsouhlasily, že dojde-li k takovému ozbrojenému útoku, každá z nich uplatní právo na individuální nebo kolektivní obranu a pomůže smluvní straně nebo stranám napadeným tím, že neprodleně podnikne sama a v souladu s ostatními, takovou akci, jakou bude považovat za nutnou, včetně použití ozbrojené síly.

Dne 12. března 1999 se stala členským státem i Česká republika.

Cílem NATO je udržet bezpečnost severoatlantické oblasti a v případě napadení aliance použít ozbrojené síly proti agresorovi.

Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod

Sjednána v Římě 4. listopadu 1950 a sepsána do 59 článků. Podepsané vlády, členové Rady Evropy, budou dodržovat Všeobecnou deklaraci lidských práv vyhlášenou Valným shromážděním Organizace spojených národů 10. prosince 1948.

Dne 21. února 1991 byla v Madridu podepsána jménem České a Slovenské Federativní Republiky. Do naší legislativy byla přijata Sdělením č. 209/1992 Sb.

Cílem Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod je ochrana a rozvoj lidských práv a základní svoboda lidí.

Celní unie

Celní unie je sdružení států, které se dohodnou na omezení nebo zrušení vzájemných obchodních bariér a zároveň uplatňují společný celní sazebník vůči třetím zemím. Česká republika měla v letech 1993 až 2004 celní unii se Slovenskou republikou.

Dnes je Česká republika v celní unii v rámci Evropského společenství a Turecka.

3.2 Legislativa Evropské unie

Legislativa Evropské unie je utvářena sedmi samostatnými orgány, které jsou tvořeny z Evropského parlamentu, Evropské rady, Rady Evropské unie, Evropské komise, Soudního dvora Evropské unie, Evropské centrální banky a Evropského účetního dvora. Tyto orgány mají zajistit fungování a řízení Evropského Společenství. Tvoří společnou zahraniční, bezpečnostní a obrannou politiku. Do bezpečnostní politiky spadá i Celní správa České republiky.

Evropská Rada

Určuje priority a obecný politický směr EU. Sama o sobě nemá pravomoc schvalovat právní předpisy. Zabývá se např. rozšířením EU nebo přijetím jednotné měny Eura. Zasedání se nazývá Summit a zpravidla je konán čtyřikrát ročně v Bruselu. Předseda Evropské rady, v současné době Herman Van Rompuy, však může svolat mimořádné zasedání. Evropská rada se skládá z nejvyšších představitelů států a vlád zemí EU. Zástupcem ČR je zpravidla předseda vlády.

Evropský parlament

Zastupuje a reprezentuje občany EU. Poslanci Evropského parlamentu jsou voleni na pět let. Parlament má 754 poslanců. Českou republiku zastupuje 22 poslanců. Počet zastupujících poslanců pro každou zemi určuje Lisabonská smlouva. Mezi základní pravomoci Evropského parlamentu patří legislativní pravomoc, rozpočtová pravomoc a kontrolní pravomoc.

Legislativní pravomoc umožňuje Evropskému parlamentu přijímat společně s Radou Evropské unie právní předpisy, což je staví na stejnou úroveň, avšak konečný souhlas patří parlamentu. Spolurozhodování se uplatňuje mimo jiné u volného pohybu pracovních sil, vytváření vnitřního trhu, výzkumu a vývoje, životního prostředí, ochrany spotřebitele, vzdělání, kultury a zdraví.¹ Rozpočtová pravomoc dovoluje Evropskému parlamentu rozhodovat spolu s Radou Evropské unie o rozpočtu. Rozpočet EU pro nadcházející rok je sestavován vždy v prosinci. Ve většině případů má parlament

---

¹ <http://www.evropsky-parlament.cz/view/cs/parliament/powers/legislative.html>

rozhodující právo, což se týká výdajů v ročním rozpočtu např. odborné vzdělávání s cílem snížit nezaměstnanost. V rámci výdajů na zemědělství má poslední slovo vždy Rada. Parlament může podávat pouze pozměňovací návrhy. Rozpočet může být zamítnut Parlamentem, poté vše začíná od začátku. Rozpočet je financován z vlastních zdrojů schválených členskými státy po konzultaci s Evropským parlamentem.²

Kontrolní pravomoc Parlamentu se vztahuje na všechny aktivity Evropské unie. Dříve se vztahovala pouze na činnost komise, ale v současnosti je rozšířena i na Radu Evropské unie a orgány zodpovědné za společnou zahraniční a bezpečnostní politiku.

Rada Evropské unie

Rada se neskládá ze stálých členů. Členské státy vyšlou na zasedání vždy ministra, kterého se týká daná problematika. Každý půl rok pověří EU předsedáním jinou zemi. Rada Evropské unie schvaluje zákony EU, koordinuje spolupráci mezi soudními orgány a policejními složkami členských států, podepisuje dohody mezi EU a třetími zeměmi, rozvíjí zahraniční a obrannou politiku.

Soudní dvůr Evropské unie

Soudní dvůr Evropské unie provádí výklad právních předpisů EU a zajišťuje jejich jednotné uplatňování ve všech státech EU. Rovněž řeší spory mezi jednotlivými členskými státy a orgány EU. Na Soudní dvůr se mohou obrátit i jednotlivci, podniky nebo organizace, pokud se domnívají, že některý z orgánů EU porušil jejich práva. Soudní dvůr Evropské unie tvoří jeden soudce z každého členského státu.³

Evropská centrální banka

Stará se o měnovou politiku sedmnácti zemí, které přijaly Euro. Jejím úkolem je udržovat cenovou stabilitu v EU, kontroluje a dohlíží na finanční trhy a instituce. Utváří Evropský systém centrálních bank, tím že pracuje se všemi 27 národními bankami členských států. Její další úkoly jsou sledovat vývoj cen, kontrolovat množství peněz v oběhu nebo hodnotit možná rizika pro cenovou stabilitu.

---

² <http://www.evropsky-parlament.cz/view/cs/parliament/powers/budget.html>

³ http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/court-justice/index_cs.htm

Evropská komise

Hájí zájmy EU jako celku a je výkonným orgánem. Její sídlo se nachází v Bruselu v Belgii. Každá z členských zemí má v komisi své zastoupení, jednoho komisaře. Je to právě komise, která navrhuje nové zákony a zastupuje Evropskou unii v jednáních s třetími zeměmi. Má právo sjednávat dohody a disponuje významnými pravomocemi při přijímání nových členů. Evropská komise je také sankčním orgánem. Při nedodržování smluv a nařízení vynáší opatření většinou v podobě peněžitých sankcí.

Evropský účetní dvůr

Tento orgán se stará o kontrolu účetnictví EU. Jeho posláním je zhodnotit a posoudit zda jednotlivé instituce Evropské unie plní své povinnosti v rámci hospodaření s rozpočtovými prostředky EU. Zabývá se hlavně tím, zda byly veškeré finanční operace řádně zaznamenány a zda byly provedeny efektivně a účelně. V neposlední řadě zda byly finanční operace provedeny správně a zákonně. Nejdůležitějším cílem je zajistit efektivní využívání prostředků EU.

3.2.1 Prameny práva EU

Právo EU tvoří primární právo, které je v hierarchii na vrcholu. Následuje sekundární právo a subsidiární právo. Spolu tvoří právní řád Společenství. Právo EU je právně závazné a veřejně dostupné ve všech úředních jazycích EU. Webový portál Evropské unie EUR-Lex poskytuje přístup k úplnému znění právních dokumentů EU a to ve všech jazycích členských států.

Primární právo

Primární právo představují smlouvy formulující právní rámec Evropské unie. Smlouvy o založení Evropské unie. Primární právo je rozděleno na vnitřní právo, což jsou smlouvy uzavřené mezi státy EU a vnější právo obsahující smlouvy Evropské unie s nečlenskými zeměmi tzv. třetími zeměmi. Společenství je v rámci svých pravomocí oprávněno uzavírat mezinárodní dohody a smlouvy s ostatními nečlenskými

státy EU nebo s mezinárodními organizacemi. Takovéto smlouvy uzavřené Společenstvím jsou pro členské státy přímo závazné.

Sekundární právo

Sekundární právo se skládá z jednostranných aktů a dohod. Jednostranné akty jsou především smlouvy o fungování EU v podobě nařízení, směrnic, rozhodnutí, stanovisek a doporučení. Kromě tohoto existují zvláštní akty založené na předchozích smlouvách například v oblasti trestních věcí zůstávají v platnosti „rámcová rozhodnutí“. Přijata dříve, než vstoupila v platnost Lisabonská smlouva, kdy justiční a policejní spolupráce v trestních věcech měla zvláštní status. Právně závazné akty přijaté legislativním postupem jsou označovány jako legislativa EU.⁴

Nařízení

Mají všeobecnou působnost a jsou závazná v celém rozsahu. Musí být bezvýhradně dodržována, státy na které se vztahují. Jsou účinné v okamžiku, kdy jsou vydány v Evropském věstníku. Věstník je vydáván Evropskou komisí v jazyce každého z členských států. Nařízení jsou přímo použitelná ve všech členských státech, aniž by bylo nutné jakýmkoliv způsobem pozměňovat vnitrostátní legislativu.

Cílem nařízení je zajištění jednotného používání práva Společenství ve všech členských státech. Zároveň činí nepoužitelné vnitrostátní předpisy, které jsou neslučitelné s věcným obsahem ustanovení.

Směrnice

Není závazná v okamžiku zveřejnění ve věstníku, ale stanovují cíle a záměry, které už jsou závazné pro členské země. Státům se však ponechává volba formy a prostředků, jejichž prostřednictvím má být dosaženo stanovených cílů. Směrnice mohou být určeny všem členským státům nebo jen některým. Musí se zimplementovat do národního práva, pak se stávají závaznými. Jakmile se provedou změny ve vnitrostátním právu, je směrnice závazná a tak jsou jednotlivým občanům přiznána práva a uloženy povinnosti vycházející ze směrnic.

---

⁴ https://e-justice.europa.eu/content_eu_law-3-cs.do

Rozhodnutí

Pokud stát EU směrnice nezačlení do národního práva, pak Evropská komise vydá rozhodnutí soudního dvora, které platí přímo.

Jsou závazná v celém rozsahu. Na rozdíl od nařízení a směrnic jsou rozhodnutí určena jen konkrétním subjektům a jsou pro ně zcela závazná. Těmito subjekty mohou být členské státy, právnické ale i fyzické osoby.

Doporučení a stanoviska

Nejsou právně závazné, respektive neudělují subjektům nebo státům, jimž jsou určena, žádná práva, ani jim neukládají žádné povinnosti, ale je předpokládáno, že se dle nich budou řídit. Slouží jen jako opora, pokud jde o výklad práva Společenství. Jsou subjektivními názory Evropské komise.

Subsidiárního právo

Kromě judikatury Soudního dvora zahrnuje subsidiární právo mezinárodní právo a obecné zásady práva. Soudní dvůr tak může překlenout oblasti nepokryté primárním a sekundárním právem.

3.2.2 Výčet vybrané legislativy EU

- Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství
- Nařízení komise (EHS) č. 2454/93, prováděcí předpis k Nařízení Rady č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství
- Nařízení Rady (EHS) č. 918/83 o systému Společenství pro osvobození od cla
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008, kterým se stanoví celní kodex společenství
- Nařízení Rady (EHS) č. 1612/68 o volném pohybu pracovníků v rámci Společenství
- Nařízení Rady (EHS) č. 311/76 o sestavování statistik o zahraničních pracovnících

3.3 Legislativa České republiky

Právní předpisy České republiky tvoří dle stupně právní síly ústavní zákony, mezinárodní smlouvy, legislativa Evropské unie, vnitrostátní zákony, nařízení vlády, vyhlášky ministerstev a obecně závazné vyhlášky a nařízení krajů a obcí.

Ústavní zákony

Stojí na vrcholu hierarchie legislativy České republiky a tvoří základy pro ostatní zákonné normy. Základními ústavními zákony jsou Ústava České republiky a Listina základních práv a svobod, které vzájemně tvoří takzvaný „ústavní pořádek“.

Mezinárodní smlouvy

Ústava České republiky, článek 10 uvádí: „*Vyhlášené mezinárodní smlouvy, k jejichž ratifikaci dal Parlament souhlas a jimiž je Česká republika vázána, jsou součástí právního řádu, stanoví-li mezinárodní smlouva něco jiného než zákon, použije se mezinárodní smlouva*“.⁵ K ratifikaci mezinárodní smlouvy je třeba souhlasu Parlamentu.

Legislativa Evropské unie

Česká legislativa je od vstupu České republiky do Evropské unie vázána i legislativou Evropské unie, jejichž právní normy jsou nadřazené běžným zákonům České republiky, avšak nesmějí být v rozporu s ústavními zákony.

Zákony České republiky

Jsou nejběžnějším zákonným opatřením státu. Jejich platnost je omezena pouze na území České republiky.

Podzákonné právní předpisy

Mezi tzv. podzákonné právní předpisy patří nařízení vlády, vyhlášky ministerstev a obecně závazné vyhlášky a nařízení krajů a obcí.

---

⁵ Zákon č. 1/1993 Sb., ze dne 16. prosince 1992 Ústava České republiky, v platném znění

3.3.1 Výčet vybrané legislativy České republiky

V rámci vybrané legislativy jsou analyzovány pojmy, které jsou spojeny s kontrolou zaměstnávání cizinců. Pro kontrolní orgány, které se danou problematikou zabývají je znalost těchto pojmů nezbytná.

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti v platném znění

V souladu s právem Evropské unie upravuje zabezpečování státní politiky zaměstnanosti, jejímž cílem je dosažení plné zaměstnanosti a ochrana proti nezaměstnanosti.

Cizinec je osoba, která není státním občanem České republiky nebo občanem Evropské unie nebo občanem státu, který je vázán mezinárodní smlouvou sjednanou s Evropským společenstvím nebo občanem státu, který je vázán Smlouvou o Evropském hospodářském prostoru, ani jeho rodinným příslušníkem, pokud tato smlouva nestanoví jinak s tím, že občané Evropské unie a občané státu, který je vázán mezinárodní smlouvou sjednanou s Evropským společenstvím nebo občanem státu, který je vázán Smlouvou o Evropském hospodářském prostoru, a jejich rodinní příslušníci, pokud tato smlouva nestanoví jinak, mají v právních vztazích upravených ustanoveními zákona o zaměstnanosti stejné právní postavení jako občané České republiky.

Bydliště, pro občana České republiky pojem bydliště znamená místo trvalého pobytu na území ČR. U cizince, který není občanem EU ani rodinným příslušníkem, a který není rodinným příslušníkem občana České republiky se rozumí pojem bydliště adresa místa trvalého pobytu, na kterém v České republice pobývá. U cizince, který je rodinným příslušníkem občana České republiky nebo občana EU nebo je občanem členského státu EU jako bydliště chápeme adresu trvalého nebo přechodného pobytu, na kterém se v České republice zdržuje.

Kontrolovanou osobou se rozumí právnická nebo fyzická osoba, u které je celním úřadem prováděna kontrola na základě ustanovení § 126 odst. 4 zákona č. 435/2005 Sb., o zaměstnanosti, v platném znění.

Nelegální práci se rozumí dle zákona o zaměstnanosti, výkon závislé práce fyzickou osobou mimo pracovněprávní vztah, nebo pokud fyzická osoba - cizinec vykonává práci v rozporu s vydaným povolením k zaměstnání nebo bez tohoto povolení, je-li podle tohoto zákona vyžadováno, nebo v rozporu s povolením k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání nebo v rozporu s modrou kartou, to neplatí v případě převedení na jinou práci podle § 41 odst. 1 písm. c) zákoníku práce, pokud fyzická osoba - cizinec vykonává práci pro právnickou nebo fyzickou osobu bez platného povolení k pobytu na území České republiky.

Povolení k zaměstnání pro cizince vydávají krajské pobočky Úřadu práce České republiky. Řídí se příslušnými ustanoveními zákona č. 435/2005 Sb., o zaměstnanosti, v platném znění. Jsou vydávána na základě přímé žádosti cizince nebo prostřednictvím zaměstnavatele, u kterého bude zaměstnán. Povolení jsou vždy vydávána na dobu určitou, nejdéle na dva roky. Mohou být však opakovaně prodlužována. Povolení jsou nepřenosná a mají formu rozhodnutí. Žádost musí obsahovat: identifikační údaje cizince, adresu v zemi trvalého pobytu a adresu pro doručování zásilek, číslo cestovního dokladu a název orgánu, který jej vydal, identifikační údaje budoucího zaměstnavatele, druh a místo výkonu práce, včetně předpokládané doby zaměstnání a ostatní důležité údaje pro výkon zaměstnání.

Zelená karta může být vydána pouze občanům států uvedeným ve vyhlášce č. 461/2008 Sb., kterou se stanoví seznam zemí, jejichž státní příslušníci jsou oprávněni požádat o vydání zelené karty, v platném znění. O vydání zelené karty rozhoduje Ministerstvo vnitra.

Žadatel musí splňovat jednu ze tří podmínek:

- kvalifikovaný pracovník s vysokoškolským vzděláním, klíčový personál – typ „A“
- pracovník na pracovních pozicích minimálně s požadavkem vyučen – typ „B“
- ostatní pracovníci – typ „C“

Žádost o vydání zelené karty podávají cizinci ve své zemi na českém zastupitelském úřadě. Při podání žádosti musejí cizinci současně předložit cestovní doklad, doklady o vzdělání či kvalifikaci a dvě fotografie rozměru 3,5 x 4,5 mm. V Zelené kartě není uveden zaměstnavatel nebo pozice, kterou bude cizinec vykonávat. V rubrice povolení je pouze vyznačen typ A, B nebo C.

Modrá karta se vydává občanům států, které nejsou členy Evropské unie a na které se nevztahuje žádná z výjimek uvedených v § 98 zákona č. 435/2005 Sb., o zaměstnanosti, v platném znění. Opravňuje cizince k dlouhodobému pobytu na území ČR a umožňuje jim výkon zaměstnání na stanovenou dobu. Je určena pro cizince, kteří budou vykonávat pozici vyžadující vysokou kvalifikaci, tím je myšleno absolvované vysokoškolské vzdělání nebo vyšší odborné vzdělání, však nejméně po dobu tří let. Ministerstvo vnitra po posouzení žádosti informuje písemně zaměstnavatele, zda cizinec splňuje podmínky nutné k vydání Modré karty. V rubrice druh povolení je vyznačen záznam „MODRÁ KARTA EU“. Pokud držitel povolení zanechá zaměstnání nebo je propuštěn v době její platnosti, je povinen tuto skutečnost oznámit a to nejdéle do třech pracovních dnů příslušnému úřadu Ministerstva vnitra.⁶

Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění

Zákon upravuje výkon státní kontroly v České republice. Státní kontrolu ve smyslu tohoto zákona vykonávají ministerstva a jiné ústřední správní úřady v rozsahu stanoveném zvláštními zákony, místní orgány státní správy a orgány územní samosprávy, pokud vykonávají státní správu v rozsahu stanoveném zvláštními zákony, ostatní orgány státní správy, do jejichž působnosti náleží specializovaná kontrola, odborný dozor nebo inspekce podle zvláštních předpisů.

Státní kontrolou se pro účely tohoto zákona rozumí kontrolní činnost orgánů zaměřená na hospodaření s finančními a hmotnými prostředky České republiky a plnění povinností vyplývajících z obecně závazných právních předpisů nebo uložených na základě těchto předpisů. Za státní kontrolu se podle tohoto zákona nepovažuje kontrola vykonávaná v rámci vztahu nadřízenosti a podřízenosti. Kontrole podle tohoto zákona nepodléhají soudy, prokuratura a státní notářství, s výjimkou hospodaření těchto orgánů s finančními a hmotnými prostředky České republiky, rozhodovací činnost orgánů státní správy a řízení jim předcházející, výkon působnosti ozbrojených bezpečnostních sborů a Sboru nápravné výchovy České republiky vykonávané podle zvláštních předpisů.⁷

---

⁶ Zákon č. 435/2005 Sb., ze dne 13. května 2004 o zaměstnanosti, v platném znění

⁷ Zákon č. 552/1991 Sb., ze dne 6. prosince 1991 o státní kontrole, v platném znění

Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, v platném znění

Upravuje podmínky vstupu cizinců na území České republiky a vycestování cizinců z území. Stanovuje podmínky pobytu cizinců na území a vymezuje působnost Policie České republiky, Ministerstva vnitra a Ministerstva zahraničních věcí v této oblasti státní správy. Cizincem se rozumí fyzická osoba, která není státním občanem České republiky, včetně občana Evropské unie. Úprava vstupu, pobytu a vycestování občana Evropské unie se vztahuje i na občana státu, který je vázán mezinárodní smlouvou sjednanou s Evropským společenstvím a na občana státu, který je vázán Smlouvou o Evropském hospodářském prostoru, pokud tato smlouva nestanoví jinak. Povolení k pobytu je povolení pobývat na území České republiky vydávají v souladu se zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, v platném znění, orgány Policie České republiky, Ministerstva vnitra nebo Ministerstva zahraničních věcí.⁸

Zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, v platném znění

Vymezuje zřízení a postavení orgánů inspekce práce jako kontrolních orgánů na úseku ochrany pracovních vztahů a pracovních podmínek, působnost a příslušnost orgánů inspekce práce, práva a povinnosti při kontrole a sankce za porušení stanovených povinností.

Zákonem o inspekci práce, se zřídil Státní úřad inspekce práce, se sídlem v Opavě a oblastní inspektoráty práce. Úřad je podřízen Ministerstvu práce a sociálních věcí. V čele úřadu je generální inspektor, v čele inspektorátů stojí vedoucí inspektoři.

Úřad a inspektoráty se zaměřují na kontrolu dodržování povinností vyplývajících z předpisů týkajících se pracovněprávních vztahů, bezpečnosti práce, odměňování zaměstnanců, náhradu mzdy, pracovní doby a zaměstnávání mladistvých. Na rozdíl od Celní správy České republiky mají rozsáhlé pravomoci. Státní úřad inspekce práce také vede správní trestání, k čemuž celní správa nemá oprávnění. To znamená, že v případě, kdy celní orgány zjistí porušení zákona o zaměstnanosti,

---

⁸ Zákon č. 326/1999 Sb., ze dne 30. listopadu 1999 o pobytu cizinců na území České republiky, v platném znění

sepíšou a zahájí správní řízení, jakmile celou věc dostatečně prošetří, je postoupena Státnímu úřadu inspekce práce, aby případ dořešil a udělil sankce.

Na přelomu let 2011 a 2012 došlo k novelizaci celé řady zákonů, a to zejména zákoníku práce, zákona o zaměstnanosti a zákona o inspekci práce, zásadní změnou těchto zákonů bylo stanoveno, že kontrolní činnosti v rámci pracovně právních vztahů přešli od Úřadů práce pod pravomoc Státního úřadu inspekce práce a jeho oblastních inspektorátů.⁹

Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, v platném znění

Tento zákon upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropské unie právní vztahy vznikající při výkonu veřejné správy v oblasti dohledu nad mezinárodním obchodem Evropské unie, některé další právní vztahy v oblasti celnictví.¹⁰

Od 1. ledna 2013 byl zákon novelizován a z velké části byl nahrazen zákonem č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, v platném znění.

Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě

Zrušen k 1. lednu 2013 nahrazen zákonem č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, v platném znění.

Zákon č. 216/2002 Sb., o ochraně státních hranic, v platném znění

Zákon upravuje ochranu státních hranic České republiky proti jejich nedovolenému překračování a zajištění plnění některých závazků, vyplývajících z mezinárodních úmluv o odstraňování kontrol na společných hranicích. Ochranou hranic se rozumí soubor opatření organizačního a technického charakteru, jehož cílem je zabránit nedovolenému překračování státních hranic České republiky.¹¹

---

⁹ Zákon č. 251/2005 Sb., ze dne 3. května 2005 o inspekci práce, v platném znění

¹⁰ Zákon č. 13/1993 Sb., ze dne 15. prosince 1992 celní zákon, v platném znění

¹¹ Zákon č. 216/2002 Sb., ze dne 2. května 2002 o ochraně státních hranic České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění

Zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, v platném znění

Upravuje podmínky vstupu a pobytu cizince na území České republiky za účelem poskytnutí dočasné ochrany a jeho vycestování z území, řízení o udělení a odnětí oprávnění k pobytu za účelem poskytnutí dočasné ochrany na území, právní status cizince, který žádá o udělení oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany a cizince, kterému bylo uděleno oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, působnost Ministerstva vnitra a Policie České republiky v této oblasti státní správy.

Česká republika poskytne dočasnou ochranu cizincům, kteří hromadně opustili stát, jehož jsou občany, nebo který jim přiznal azyl, cizincům, kteří hromadně opustili stát svého posledního trvalého bydliště, jsou-li osobami bez státního občanství, cizincům, kteří se do státu nemohou vrátit, a to v případě, že nastane důvod pro poskytnutí dočasné ochrany podle tohoto zákona. Podle tohoto zákona se postupuje v případě, že dočasná ochrana cizinců byla vyhlášena rozhodnutím Rady Evropské unie.¹²

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v platném znění

„Žádný trestný čin bez zákona“ - čin, není trestným činem, pokud jeho trestnost nebyla zákonem stanovena dříve, než byl spáchán.

Trestní zákoník obsahuje skutkové podstaty trestných činů a je právní normou trestního práva hmotného. Zákoník nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2010 a současně byl zrušen dřívější československý trestní zákon.

Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád, v platném znění

Trestní řád, upravuje normy trestního řízení a vymezuje postup a činnost orgánů činných v trestním řízení při zjišťování trestných činů, jejich pachatelů a potrestání těchto pachatelů, také stanovuje práva a povinnosti osoby, proti které se řízení vede, a dalších osob zúčastněných na řízení.

Účelem trestního řádu je upravit postup orgánů činných v trestním řízení, tak aby trestné činy byly náležitě zjištěny a jejich pachatelé podle zákona spravedlivě potrestáni. Řízení přitom musí působit k upevňování zákonnosti, k předcházení

---

¹² Zákon č. 221/2003 Sb., ze dne 26. června 2003 o dočasné ochraně cizinců, v platném znění

a zamezování trestné činnosti, k výchově občanů v duchu důsledného zachovávání zákonů a pravidel občanského soužití i čestného plnění povinností ke státu a společnosti.

Pomáhat k dosažení účelu trestního řízení je právem a podle ustanovení tohoto zákona i povinností občanů.¹³

Zákon č. 379/2007 Sb., kterým se mění zákon o pobytu cizinců na území České republiky, zákon o azylu a policii České republiky a některé další zákony, v platném znění

Zákon upravuje podmínky vstupu cizinců na území České republiky a vycestování cizinců z území České republiky, stanovuje podmínky pobytu cizinců v České republice a vymezuje působnost Policie České republiky, Ministerstva vnitra a Ministerstva zahraničních věcí v této oblasti státní správy.

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění

Upravuje postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků a jiných orgánů, právnických a fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy.

Dále se zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení použijí, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup.

Zákon se nepoužije pro občanskoprávní, obchodněprávní a pracovněprávní úkony prováděné správními orgány a na vztahy mezi orgány téhož územního samosprávného celku při výkonu samostatné působnosti.¹⁴

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění

Zákon upravuje postup správců daní, práva a povinnosti daňových subjektů a třetích osob, které jim vznikají při správě daní.

Správa daně je postup, jehož cílem je správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady.

---

¹³ Zákon č. 141/1961 Sb., 29. listopadu 1961 o trestním řízení soudním (trestní řád), v platném znění

¹⁴ Zákon č. 500/2004 Sb., ze dne 24. června 2004 správní řád, v platném znění

Základem pro správné zjištění a stanovení daně je daňové přiznání, hlášení nebo vyúčtování a dodatečné daňové přiznání, následné hlášení nebo dodatečné vyúčtování podané daňovým subjektem.

Předmětem správy daní jsou daně, které jsou příjmem veřejného rozpočtu, nebo snížením příjmu veřejného rozpočtu - navrácení daně.¹⁵

Zákon č. 1/1993 Sb. Ústava České republiky, v platném znění

Ústava České republiky byla přijata 16. prosince 1992 jako ústavní zákon č. 1/1993 Sb. Českou národní radou. Účinnosti nabyla 1. ledna 1993. Ústava je nejvyšším a základním zákonem České republiky spolu s Listinou základních práv a svobod. K 1. lednu 2013 byla několikrát novelizována. Nejnovější aktualizace proběhla zákonem č. 71/2012 Sb., který změnil především podmínky volby prezidenta České republiky. Díky této novelizaci volí občané České republiky prezidenta v přímé volbě. Ústava je novelizována a doplňována ústavními zákony, ale současně je v ní stanoveno, že základní principy musí být zachovány. Veškeré zákony a novelizace musejí být v souladu s Ústavou, jinak nemohou být přijaty. To, jestli jsou zákony v rozporu s Ústavou posuzuje Ústavní soud.

Ústava je tvořena preambulí a osmi hlavami, které zahrnují 113 článků.

Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, v platném znění

Stejně jako Ústava byla dne 16. prosince 1992 přijata Listina základních práv a svobod, která vyšla v platnost 1. ledna 1993. Vymezuje vztah mezi občanem a státem a upravuje základní lidská práva a svobody.

Lidé jsou svobodní a rovní v důstojnosti i v právech. Základní práva a svobody jsou nezadatelné, nezcizitelné, nepromlčitelné a nezrušitelné. Listina je tvořena 44 články, které jsou začleněny do 6 hlav.¹⁶

---

¹⁵ Zákon č. 280/2009 Sb., 22. července 2009 daňový řád, v platném znění

¹⁶ Zákon č. 2/1993 Sb., ze dne ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, v platném znění

Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v platném znění

Zákon upravuje právní poměry fyzických osob, které v bezpečnostním sboru vykonávají službu, jejich odměňování, řízení ve věcech služebního poměru a organizační věci služby. Bezpečnostním sborem se rozumí Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, Celní správa České republiky, Vězeňská služba České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace.

V čele Policie České republiky je policejní prezident, Hasičského záchranného sboru České republiky je generální ředitel, Celní správy České republiky je generální ředitel Generálního ředitelství cel, Vězeňské služby České republiky je generální ředitel, Generální inspekce bezpečnostních sborů je ředitel, Bezpečnostní informační služby je ředitel a Úřadu pro zahraniční styky a informace je ředitel. Funkční období ředitele bezpečnostního sboru trvá 5 let. Tatáž osoba nemůže být ustanovena na služební místo ředitele bezpečnostního sboru více než dvakrát za sebou.

Příslušník je ve služebním poměru k České republice. Práva a povinnosti České republiky vůči příslušníkovi plní příslušný bezpečnostní sbor.¹⁷

Zákon č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, v platném znění

Dne 17. ledna 2012 byl ve Sbírce zákonů publikován Zákon č. 17/2012 Sb., ze dne 16. prosince 2011 o Celní správě České republiky. Zákon nahrazuje dosavadní právní úpravu prezentovanou zákonem č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, který se včetně jeho novel s účinností nového zákona ruší. Dále částečně nahrazuje Zákon č. 13/1993 Sb. celní zákon. Nový zákon pro celní správu především znamená nové organizační uspořádání a to přechod z organizační struktury, která je v současné době tvořena třístupňovou soustavou orgánů, na dvoustupňový systém řízení, kdy budou orgány Celní správy ČR zastupovány Generálním ředitelstvím cel a jemu podřízenými celními úřady.

Zákon je hlavní právní oporou pro Celní správu České republiky.

---

¹⁷ Zákon č. 361/2003 Sb., 23. září 2003 o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v platném znění

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění

Zákon upravuje právní vztahy vznikající při výkonu závislé práce mezi zaměstnanci a zaměstnavateli, tyto vztahy jsou vztahy pracovněprávními. Upravuje rovněž právní vztahy kolektivní povahy. Právní vztahy kolektivní povahy, které souvisejí s výkonem závislé práce, jsou vztahy pracovněprávními. Zapracovává příslušné předpisy Evropské unie. Upravuje též některé právní vztahy před vznikem pracovněprávních vztahů. Stanovuje některá práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců při dodržování režimu dočasně práce neschopného pojištěnce podle zákona o nemocenském pojištění a některé sankce za jeho porušení.

Nelegální práce je výkon závislé práce fyzickou osobou mimo pracovněprávní vztah, nebo pokud fyzická osoba - cizinec vykonává práci v rozporu s vydaným povolením k zaměstnání nebo bez platného povolení, je-li podle zákona vyžadováno nebo v rozporu s povolením k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání ve zvláštních případech vydaným podle zvláštního právního předpisu nebo v rozporu s modrou kartou, to neplatí v případě převedení na jinou práci dle § 41 odst. 1 písm. c) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění.

Zaměstnanec je vyjádřen způsobilostí fyzické osoby mít v pracovněprávních vztazích práva a povinnosti, jakož i způsobilost vlastními právními úkony nabývat těchto práv a brát na sebe tyto povinnosti. Vzniká, pokud není v tomto zákoně dále stanoveno jinak, dnem, kdy fyzická osoba dosáhne 15 let věku. Zaměstnavatel však s ní nesmí sjednat jako den nástupu do práce den, který by předcházel dni, kdy tato fyzická osoba ukončí povinnou školní docházku.

Zaměstnavatel, zákoník práce vymezuje dva druhy. Zaměstnavatel tuzemský a zahraniční. Zaměstnavatelem se rozumí právnická nebo fyzická osoba, která zaměstnává fyzickou osobu v pracovněprávním vztahu.

Tuzemský zaměstnavatel musí být vždy zapsán v obchodním rejstříku, popřípadě v jiném, zákonem stanoveném rejstříku. Tuzemským zaměstnavatelem se může stát česká společnost nebo společnost se zahraniční majetkovou účastí. Dále společnost založená zahraniční osobou nebo organizace s mezinárodním prvkem působící na území České republiky.

Zahraničním zaměstnavatelem je osoba, která trvale nepodniká na území ČR a sídlí v zahraničí.

Pracovní smlouva vzniká na základě pracovněprávního vztahu mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem. Náležitosti pracovní smlouvy jsou upraveny v zákoně č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, v platném znění. Uzavření pracovní smlouvy musí být písemné, tak i změna pracovní smlouvy anebo odstoupení od ní. Pracovní smlouva musí obsahovat základní informace jméno zaměstnance, název sídla zaměstnavatele pro právnickou osobu, adresa zaměstnavatele pro fyzickou osobu, den nástupu do zaměstnání, místo nebo místa, kde bude práce vykonávána, druh výkonu práce, údaj o délce dovolené, týdenní pracovní doba a její rozvržení, údaj o mzdě nebo platu a způsobu odměňování, termín výplaty nebo mzdy místo a způsob vyplácení.¹⁸

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, v platném znění

Daň z příjmu je rozdělena na daň z příjmu fyzických osob a daň z příjmu právnických osob.

Daň z příjmů fyzických osob je po DPH a dani z příjmů právnických osob nejdůležitějším zdrojem příjmů státního rozpočtu České republiky.

Daň musí odvádět každá fyzická i právnická osoba. Platí se v pravidelných intervalech. Poplatníci, kteří mají na území České republiky bydliště nebo se zde obvykle zdržují, mají daňovou povinnost, která se vztahuje, jak na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, tak i na příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí.¹⁹

---

¹⁸ Zákon č. 262/2006 Sb., ze dne 21. dubna 2006 zákoník práce, v platném znění

¹⁹ Zákon č. 586/1992 Sb., ze dne 20. listopadu 1992 o daních z příjmů, v platném znění

4 Analýza zkoumané problematiky

4.1 Celní správa České republiky

Celní správa České republiky je soustavou správních orgánů a ozbrojeným bezpečnostním sborem. V čele Celní správy České republiky stojí Generální ředitelství cel se sídlem v Praze, které je podřízeno Ministerstvu financí ČR. Příjmy a výdaje celní správy jsou součástí rozpočtové struktury Ministerstva financí. Generální ředitelství cel vykonává působnost po celé České republice a je řízeno generálním ředitelem, kterého do funkce ustanovuje ministr financí, na pětileté období, avšak nemůže být do této funkce ustanoven více než dvakrát za sebou. Generálním ředitelem a jeho zástupcem může být pouze celník ve služebním poměru dle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v platném znění. Generálnímu ředitelství cel jsou podřízeny celní úřady.²⁰

Od vzniku samostatného Českého státu dne 1. ledna 1993 prošla Celní správa České republiky výraznými změnami. Dne 30. dubna 2004 byly zrušeny pohraniční celní útvarů - hraniční přechody, v souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie k 1. květnu 2004. Vstupem do Evropské unie doznala celní správa velkých změn. Národní právní normy v oblasti celnictví z větší části nahradily právní normy EU.

Dosavadní kompetence celníků, ve vztahu k dovozu a vývozu zboží – provádění celního řízení ke třetím zemím, byly rozšířeny v oblasti ochrany spotřebitele na vnitřním trhu, správy spotřebních a energetických daní, ochrany práv duševního vlastnictví, kontrol ochranných známek, kontrol v silniční dopravě, kontrol zaměstnávání cizinců a kontrol nelegální migrace.

Celní správa ČR je flexibilním správním orgánem, se svými kompetencemi zasahuje do působnosti mnohým kontrolním orgánům. V rámci české legislativy se celní správě udělují stále nové kompetence. Od 1. ledna 2013 vykonává i ochranu osob. Lze konstatovat, že celní správa vyplňuje mezery v české legislativě a vykonává působnost v činnostech, o které jiné úřady neprojeví zájem.

---

²⁰ Zákon č. 17/2012 Sb., ze dne 8. prosince 2011 o Celní správě České republiky, v platném znění,

4.1.1 Historie celnictví na území České republiky

První republika

Po rozpadu Rakouska-Uherska roku 1918 převzala Československá republika systém výkonu celní správy. Nejvyšší instancí celní správy bylo ministerstvo financí. Celní službu zajišťovaly celní úřady. Ostrahu státních hranic a vedlejší celní činnosti prováděla finanční stráž. Rozvoj letecké dopravy si vyžádal v průběhu třicátých let zřízení celních letišť v Praze, Brně a Mariánských Lázních. Období první republiky bylo ukončeno Mnichovským diktátem roku 1938, kdy Československo přišlo o velkou část svého pohraničního území.²¹

Druhá republika

Trvala pouhých 167 dní. Vznikla dne 1. října 1938 podepsáním Mnichovského diktátu. Pohraniční celní úřady musely být vyklizeny. Zbudovala se zcela nová celní služba a služba finanční stráže na nově vzniklé hraniční čáře. V pohraničí vznikly nové nádražní celní úřady, které nebylo možno zprovoznit kvůli chybějícímu železničnímu spojení. Období druhé republiky bylo ukončeno dne 14. března 1939 vznikem Protektorátu Čechy a Morava. V průběhu trvání Protektorátu Čechy a Morava převzala veškerou moc nad veřejnou správou, tedy i celní správou Německá říše.²¹

Období po II. světové válce do roku 1952

Po druhé světové válce byla obnovena celní správa podle modelu první republiky. Na konci roku 1948 bylo rozhodnuto o výkonu celní správy národními výbory. V roce 1949 byla zrušena finanční stráž. Výkon celnictví pod národními výbory se neosvědčil a celnictví přešlo do resortu ministerstva zahraničního obchodu.²¹

1952 - 1968

V roce 1952 byly položeny základy nové organizační struktury celní správy. Výkon v oblasti celnictví byl přizpůsoben sovětskému modelu. Celní správa vykonávala kontrolní činnost zejména pro statistické účely. Fiskální úkony byly potlačeny na minimum. Celní správě zůstaly pouze dva stupně řízení. Součástí ministerstva

zahraničního obchodu byla Ústřední celní správa, která řídila celnice. Celnic bylo na území Československé republiky vytvořeno 86. Po vytvoření krajů v roce 1960 byl snížen počet celnic na 40.²¹

1968 -1989

Vytvoření Československé federace v roce 1968 si vyžádalo úpravy i v celní správě. Byla vytvořena dvě celní ředitelství. Pro Českou socialistickou republiku v Praze, pro Slovenskou socialistickou republiku v Bratislavě. Obě celní ředitelství řídila Ústřední celní správa, která byla integrální součástí federálního ministerstva zahraničního obchodu. Celnic bylo na území federace celkem 38. Součástí celnic byly celní odbočky. V tomto upořádání setrvala celní správa až do listopadu 1989.²¹

Rok 1989

Na konci roku 1989, po pádu komunistického režimu, se celní správa vrátila ke svému původnímu poslání, výběru cla a působení v oblasti celního řízení a dohledu. Nová politická situace si vynutila změny v celém správním aparátu státu.

Rozhodnutím ministra zahraničního obchodu koncem roku 1992 byla Ústřední celní správa se všemi svými podřízenými složkami převedena z působnosti federálního ministerstva zahraničního obchodu do působnosti federálního ministerstva financí.²¹

Po vstupu do EU

Dne 1. 5. 2004 vstoupila Česká republika do Evropské unie. Zanikly hraniční celní úřady. Výjimkou jsou mezinárodní letiště, např. letiště Václava Havla. Celní správa ukončila pravidelné kontroly na hraničních přechodech a prošla složitým procesem transformace a mnohými organizačními změnami. Celní správě byly přiděleny k původním činnostem nové kompetence.²¹

---

²¹ Zdroj: prezentace celní správy v rámci Základního celního kurzu

4.1.2 Kompetence

Kontrola zaměstnávání cizinců

Zda zaměstnavatelé a cizinci plní veškeré zákonné povinnosti související se zaměstnáváním cizinců ze zemí EU i třetích zemí. Tato kompetence není pro celní správu prioritní, ale v rámci svých kompetencí, které vykonává je nedílnou součástí.

Kontroly zaměstnávání cizinců provádí celní správa relativně krátkou dobu. Vstupem České republiky do Evropské unie 1. května 2004, kdy byly zrušeny dosavadní hranice státu, byly od 1. října 2004 přiděleny novelou zákona o zaměstnanosti Celní správě České republiky nové kompetence. Jednou z nových kompetencí, byl i výkon kontrolní činnosti v oblasti zaměstnávání cizinců. Kontroly provádí pracovníci celních úřadů v prostorách zaměstnavatele, jímž může být právnická osoba, fyzická osoba podnikatel nebo fyzická osoba.

Tuto kompetenci sdílí celní správa s Úřadem inspektorátu práce dle odst. 4, § 126 zákona č. 435/2005 Sb., o zaměstnanosti, v platném znění. Oproti inspektorátům práce je celní správa v této činnosti výrazně úspěšnější. Oba kontrolní orgány spolu úzce spolupracují a předávají si informace a poznatky. Při kontrolní činnosti v rámci kompetence nastávají problémy, které už inspektoráty práce nemohou řešit. Ne vždy se kontrolované osoby chovají spořádaně a snaží se s kontrolní skupinou spolupracovat. Mnohdy se stává, že kontrolované osoby jsou agresivní nebo se snaží o útěk. K tomuto účelu, mají celníci oprávnění k nošení zbraně a v případě nutnosti mohou omezit kontrolované osoby na osobní svobodě, přiložením donucovacích prostředků pout.

Celní řízení a správa cel

Provádění celního dohledu a celní kontroly u dováženého, vyváženého a prováženého zboží. Rozhodování o přidělení celně schváleného určení, o zajištění celního dluhu, rozhodování o určení celní hodnoty. Kontrola dodržování obchodně politických opatření České republiky a Evropské unie, zákazu a omezení při dovozu, vývozu a tranzitu zboží, řízení o porušení celních předpisů, rozhodování o zajištění zboží důležitého pro řízení o porušení celních předpisů. Pátrání po zboží protiprávně dovezeném nebo vyvezeném nebo odňatém celnímu dohledu a zajišťování osob,

kteří zboží tomuto dohledu odňaly nebo se tohoto odnětí zúčastnily a nebo toto zboží získali.

Správa spotřebních a energetických daní

Kompletní správa spotřebních daní, správa registru prodejců pohonných hmot, správa daní ze zemního plynu a některých dalších plynů, z pevných paliv a daň z elektřiny. Tuto kompetenci má celní správa od konce roku 2003, dříve tuto činnost vykonávaly finanční úřady.

Dělená správa

Vybírání a vymáhání peněžitých plnění, která byla uložena jinými správními úřady v řízení podle správního řádu a která jsou příjmem státního rozpočtu, státních fondů nebo rozpočtů územních samosprávních celků.

Kontrola omezení plateb v hotovosti

Kontrola, zda jsou platby převyšující v přepočtu 15.000 EUR (380.000 Kč) prováděny bankovním převodem.

Kontrola ohlašovací povinnosti osob při dovozu a vývozu finančních prostředků a cenných věcí

Kontrola, zda nejsou přes vnější hranice Evropské unie, v České republice pouze mezinárodní letiště, převáženy finanční prostředky a cenné věci jako jsou zlato nebo diamanty, převyšující v přepočtu hodnotu 10.000 EUR (250.000 Kč)

Ochrana práv duševního vlastnictví

Kontrola, zda není na území České republiky jakkoliv nakládáno se zbožím porušující práva duševního vlastnictví.

Nově vzniklé je oddělení internetové kriminality, které se zaměřuje na ochranu práv duševního vlastnictví. Oddělení má za úkol odhalovat nelegální aktivity prostřednictvím monitoringu internetu.

Ochrana předmětů historické a kulturní hodnoty

Kontrola, zda přepravované předměty mají příslušná povolení.

Ochrana přírody

Zejména kontrola exemplářů CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora) při dovozu, vývozu, zpětném vývozu a tranzitu.

Kontrola omamných a psychotropních látek

Hlavním úkolem byla dříve kontrola přepravy drog a anabolik. Nyní celní správa vykonává rozsáhlou činnost v boji proti výrobě a distribuci drog, omamných a psychotropních látek.

Kontrola pěstování Máku setého. Překročí-li osetá plocha 100 m², je pěstitel povinen, oznámit to celnímu úřadu. Oproti tomu povolení k dovozu i vývozu makoviny vydává Ministerstvo zdravotnictví, kterému se posléze dovozy i vývozy hlásí.

Kontrola v oblasti silniční dopravy

Zejména vážení nákladních vozidel. Kontrola časového zpoplatnění (dálniční kupóny) je v kompetenci celní správy od ledna 2007. Kontroly výkonového zpoplatnění (mýtné) též od ledna 2007. Kontrola plnění podmínek pro přepravu nebezpečných nákladů. Oprávnění kontrolovat bezpečnostní přestávky u nákladních vozidel

Oprávnění zastavovat vozidla a podrobit je kontrole získala celní správa od 1. května 2004.

Trestní řízení

Kompetence vyplývající z postavení celních orgánů jako orgánů činných v trestním řízení u trestných činů, kdy byly porušeny celní a daňové předpisy v souvislosti s výkonem působnosti celních orgánů.

Intrastat

Sběr statistických informací o mezinárodním obchodu České republiky.

Kontrola ochranných známek

Kontrola pravosti kolků na tabákových výrobcích a kolků na alkoholu. Celní správa jakožto správce ochranných známek tiskne, vyrábí a provádí distribuci kolků. Výrobu zajišťuje Celní úřad pro Středočeský kraj - územní pracoviště Kutná hora.

Kontrola nelegální migrace

Boj proti nelegální migraci do Schengenského prostoru dle Schengenské smlouvy.

Správa nad dovozem a vývozem zbraní

Kontrola vývozu a dovozu zbraní ze zemí mimo Evropskou unii.

4.1.3 Struktura Celní správy České republiky

Na přelomu let 2012 a 2013, byl zrušen dosavadní zákon č. 185/2004 Sb., ze dne 1. dubna 2004 o Celní správě České republiky, a také byla zrušena některá paragrafová znění zákona č. 13/1993 Sb., ze dne 15. prosince 1992 Celní zákon, v platném znění. Po dlouhých přípravách vešel v platnost nový zákon č. 17/2012 Sb., ze dne 8. prosince 2011 o Celní správě České republiky, v platném znění a s ním prošla Celní správa České republiky rozsáhlou restrukturalizací. Po vstupu do Evropské unie se jednalo o jednu ze zásadních změn. Celní správa České republiky měla před rokem 2013 třístupňovou strukturu řízení, kterou tvořilo Generální ředitelství cel, s 10 podřízenými odbory, 8 celních ředitelství, 92 celních úřadů a 133 poboček celních úřadů.

V roce 2013 je současná struktura celní správy založena na dvoustupňovém řízení. Tvoří ji Generální ředitelství cel se sídlem v Praze s působností na celém území České republiky a 15 celních úřadů, které vykonávají působnost na území vyššího samosprávného celku, jehož název je součástí názvu celního úřadu. Výjimkou tvoří Celní úřad Praha Ruzyně, který vykonává působnost na území celního prostoru Celního úřadu Praha Ruzyně. V rámci této restrukturalizace byly celní úřady poníženy na pobočky respektive územní pracoviště celních úřadů.

4.2 Postup celních orgánů při kontrole

4.2.1 Obecné zásady kontrol

Podle ustanovení § 126 odst. 4 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v planém znění (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), mají celní orgány oprávnění kontrolovat, zda cizinec vykonává práci pro právnickou nebo fyzickou osobu podnikatele nebo fyzickou osobu na základě pracovněprávního vztahu nebo jiné smlouvy a zda ji vykonává v souladu s vydaným povolením k zaměstnávání nebo modrou či zelenou kartou, jsou-li podle zákona o zaměstnanosti vyžadovány.

Za tímto účelem jsou celní orgány oprávněny vstupovat na pracoviště kontrolovaných osob, požadovat od nich a jejich zaměstnanců předložení potřebných dokladů, podání úplných zpráv, informací a vysvětlení ve lhůtách k tomu určených. Dále jsou oprávněny vyžadovat účast kontrolovaných osob při projednávání výsledků kontroly. Kontrolované osoby jsou povinny umožnit provedení kontroly a poskytnout orgánům celní správy potřebnou součinnost dle § 131 zákona o zaměstnanosti.

Dle ustanovení § 11 písm. a) zákona č. 552/1991 o státní kontrole, v platném znění (dále jen „zákon o státní kontrole“), jsou kontrolní pracovníci při provádění kontroly oprávněni vstupovat do objektů, zařízení a provozů, na pozemky a do jiných prostor kontrolovaných osob, pokud souvisí s předmětem kontroly.

Pro provádění kontroly zaměstnávání cizinců, kdy bude kontrolovanou osobou fyzická osoba, platí, že tyto kontroly nelze provádět bez existence důvodného podezření, ale vždy cíleně na konkrétní osobu s pečlivou přípravou založenou na maximálně možném zjištění podrobností o kontrolované osobě, o místě kontroly a dalších skutečnostech, které mohou mít vliv na provádění kontrolní činnosti.

Celní úřady vždy dostatečným způsobem zabezpečí prostor, tak aby nemohly žádné osoby místo kontroly opustit či do něj vstoupit bez vědomí kontrolní skupiny. Podle místních podmínek nejprve opakovaně a důsledně využije všech zákonných možností jak kontrolu provést, při kontrole dané osoby poučí o oprávněních celních

orgánů, o jejich právech a povinnostech při kontrole a také o možném donucení uložení sankce pokuty.

4.2.2 Kontrola v praxi

Příprava kontroly

Celní úřad obvykle provede před zahájením kontroly vyhodnocení vlastních i anonymních oznámení a informací z jiných zdrojů se zaměřením na místo kontroly, jeho charakter a počet zahraničních pracovníků zdržujících se na pracovišti.

Při výběru kontrolované osoby může celní úřad využít součinnosti s příslušným oblastním inspektorátem práce Státního úřadu inspekce práce (dále jen „OIP“), krajskou pobočkou Úřadu práce, útvarem Policie ČR a v případě potřeby i s dalšími orgány státní správy.

V případě potřeby získání více informací o objektu zajistí celní úřad pozorování vybrané kontrolované osoby, včetně pozorování s nasazením celníků v civilním oděvu.

Kontrolu provádí celníci z místně příslušného celního úřadu.

Zahájení kontroly

Po zajištění objektu zahájí kontrolní skupina kontrolu osob. Celníci po vstupu do objektu kontrolované osoby v souladu s ustanovením § 130 zákona o zaměstnanosti a ustanovením § 12 odst. 2 písm. a) zákona o státní kontrole prokazují svá oprávnění a pověření ke kontrolní činnosti služebním průkazem a oznámí zahájení kontroly kontrolované osobě.

Současně je osoba, které je oznámeno zahájení kontroly, poučena podle příslušných ustanovení zákona o státní kontrole a zákona o zaměstnanosti.

Ověřování totožnosti osob

Kontrolní skupina je v souladu s ustanovením § 132 zákona o zaměstnanosti oprávněna provádět kontrolu totožnosti všech fyzických osob, které se na pracovišti kontrolované osoby zdržují a vykonávají pro ni práci. Pokud fyzická osoba nesplní

povinnost osvědčit svou totožnost, může jí kontrolní orgán uložit pořádkovou pokutu až do výše 10.000 Kč, a to i opakovaně, nejvýše však do výše 100.000 Kč.

U ostatních přítomných osob, u kterých nebylo zjištěno, že vykonávají práci pro kontrolovanou osobu anebo se na pracovišti kontrolované osoby jenom zdržují, je kontrolní skupina oprávněna požadovat prokázání totožnosti na základě ustanovení § 29 zákona o CS, a to zejména v souvislosti s oprávněním požadovat vysvětlení, které by mohlo přispět k objasnění skutečností souvisejících s porušením zákona o zaměstnanosti u osob, které práci pro kontrolovanou osobu v danou chvíli zjevně vykonávaly.

Od cizinců, kteří se na pracovišti kontrolované osoby zdržují a vykonávají pro ni práci, celníci vyžadují, prokázání, že vykonávají práci na základě pracovního vztahu nebo jiné smlouvy, předložení povolení k zaměstnání, zelené nebo modré karty, jsou-li podle zákona o zaměstnanosti vyžadovány a předložení povolení k pobytu.

Kontrola zaměstnávání cizinců

Pokud cizinec, který se zdržuje na pracovišti kontrolované osoby a vykonává pro ni práci, není schopen nebo odmítne předložit platné povolení k pobytu na území České republiky, vykonává práci bez platného povolení k zaměstnání, platné zelené nebo modré karty, případně v rozporu s vydaným povolením k zaměstnání, zelenou či modrou kartou. Případně předložené doklady nejsou zcela a jednoznačně v souladu se zjištěnými skutečnostmi nebo nesou zjevné znaky nepravosti, požádají celníci bezprostředně po zjištění těchto skutečností cizince v souladu s ustanovením § 28 zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, v platném znění, o podání vysvětlení. O podaném vysvětlení sepíše celníci úřední záznam. Úřední záznam o podaném vysvětlení je nedílnou součástí kontrolního spisu a jedno vyhotovení se předá osobě, která vysvětlení podala.

V případě, že při kontrole bude zjištěn cizinec, který práci vykonává na základě zelené či modré karty, prověří kontrolní skupina u kontrolované osoby, její obsah s údaji na zelené či modré kartě cizince.

Při provádění kontroly mohou celníci v odůvodněných případech v souladu s ustanovením § 11 písm. e) zákona o státní kontrole zajišťovat doklady. Převzetí

dokladů musí kontrolované osobě písemně potvrdit a ponechat jí kopie převzatých dokladů

Pokud celníci při kontrole zjistí porušení zákona o pobytu cizinců nebo vznikne důvodné podezření z porušení tohoto zákona, zejména tím, že cizinec nepředloží platný cestovní doklad, nebo vznikne důvodné podezření z padělání nebo pozměňování zelené či modré karty, vyrozumí nejbližší útvar Policie ČR.

V souladu s § 136 zákona o zaměstnanosti jsou právnické a fyzické osoby povinny mít v místě pracoviště kopie dokladů prokazujících existenci pracovněprávního vztahu a dokladů prokazujících oprávněnost pobytu cizince. V opačném případě lze vyslovit podezření z naplnění pojmu nelegální práce.

V případě, že kontrolovaná osoba v rámci kontroly nepředloží všechny doklady potřebné k provedení kontroly, postupuje kontrolní skupina podle § 135 zákona o zaměstnanosti a kontrolovanou osobu k doložení dokladů písemně vyzve.

V případě, že z prováděné kontroly je zřejmé podezření z naplňování znaků trestného činu neoprávněného zaměstnávání cizinců podle § 342 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, předá kontrolní skupina tento poznatek místně příslušnému útvaru Policie ČR či státnímu zastupitelství.

Sepsání protokolu

O provedeném kontrolním zjištění je celním úřadem vždy v souladu s ustanovením § 15 odst. 1 zákona o státní kontrole sepsán protokol o kontrole, který obsahuje přesný popis zjištěných skutečností s uvedením výsledku provedené kontroly a ustanovení právních předpisů, u kterých vzniklo důvodné podezření z porušení. Protokol musí obsahovat všechny náležitosti podle § 15 odst. 2 zákona o státní kontrole.

V souladu s ustanovením § 16 zákona o státní kontrole seznámí celní úřad kontrolovanou osobu nebo kontrolovanou osobou zmocněnou osobu s obsahem protokolu a předá jí stejnopis protokolu o kontrole.

Seznámení s protokolem o kontrole a jeho převzetí potvrdí kontrolovaná osoba podpisem protokolu o kontrole. Odmítne-li se kontrolovaná osoba seznámit s kontrolním zjištěním nebo toto seznámení potvrdit, vyznačí se tyto skutečnosti v protokolu o kontrole. Za odmítnutí seznámit se s obsahem protokolu o kontrole se považuje také

to, že se kontrolovaná osoba nedostaví na základě písemné výzvy k účasti kontrolované osoby při projednání výsledků kontroly podle § 131 zákona o zaměstnanosti ve stanovené lhůtě. O tom musí být kontrolovaná osoba výslovně ve výzvě poučena. Výzva se použije pouze v případech, kdy je nezbytná osobní účast kontrolované osoby při jejím seznámení s obsahem protokolu.

Pořádková pokuta

V souladu s ustanovením § 19 zákona o státní kontrole může kontrolní orgán uložit fyzické osobě, která způsobila, že kontrolovaná osoba nesplnila povinnost podle § 14 zákona o státní kontrole, pořádkovou pokutu do výše 50 000 Kč.

Postup celního úřadu po sepsání protokolu

Proti protokolu o kontrole může kontrolovaná osoba v souladu s ustanovením § 17 zákona o státní kontrole podat písemné a zdůvodněné námitky, a to ve lhůtě 5 dnů ode dne seznámení se s protokolem, nestanoví-li vedoucí kontrolní skupiny lhůtu delší.

Celní úřad po ukončení řízení o námitkách skutečnosti zjištěné při kontrole následně neověřuje, nevyžaduje předložení dalších dokladů nebo písemností, a svá kontrolní zjištění předá v souladu s ustanovením § 126 odst. 4 zákona o zaměstnanosti příslušnému OIP pro zahájení správního řízení o uložení pokuty. V případě, že marně uplynula lhůta k podání námitek, celní úřad postupuje obdobně. Celní úřad z důvodu splnění povinnosti dané § 126 odst. 4 poslední věty zákona o zaměstnanosti předává příslušnému OIP i protokoly z kontrol, u nichž nebylo zjištěno podezření z porušení předpisů.

Pokud byla kontrola provedena na základě písemného podnětu nebo podnětu učiněného ústně do protokolu, informuje celní úřad písemně o způsobu a výsledcích kontroly toho, kdo podnět podal, je-li znám.

4.3 Efektivita provedených kontrol v letech 2006 -2012

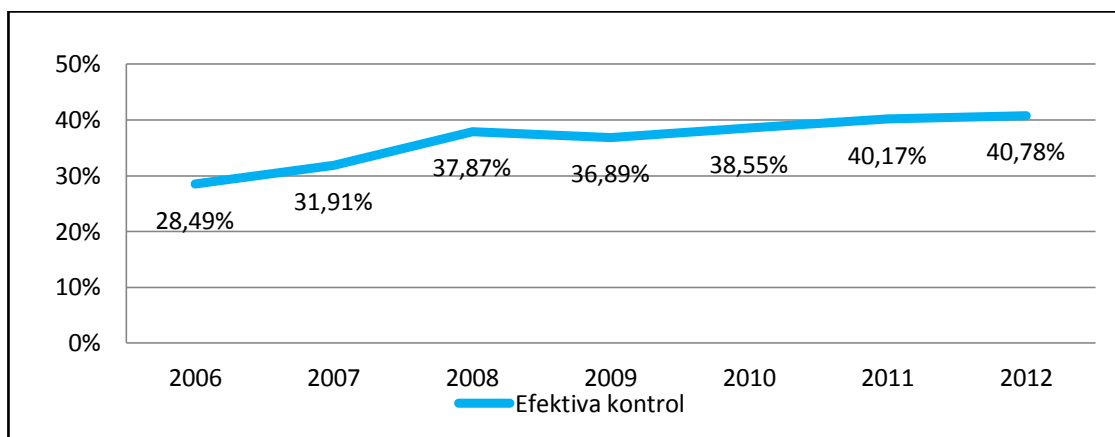
Tabulka č. 1: Celkový počet provedených kontrol na území ČR v letech 2006 - 2012

rok	počet provedených kontrol	z toho pozitivních ²²	z toho samostatně ²³	efektivita	Počet zjištěných nelegálně pracujících cizinců	Počet osob bez povolení k pobytu
2006	2152	613	1850	28,49%	1608	224
2007	1868	596	1389	31,91%	1622	179
2008	1727	654	1020	37,87%	2340	91
2009	1632	602	1102	36,89%	1966	54
2010	1660	640	1041	38,55%	2008	54
2011	1752	702	1033	40,17%	1229	71
2012	1329	542	1021	40,78%	630	23

Zdroj: Celní správa ČR, vlastní zpracování

V tabulce č. 1 je uveden počet vykonaných kontrol celní správou v České republice v průběhu let 2006 až 2012.

Graf č. 1: Efektivita vykonaných kontrol nelegální zaměstnanosti na území ČR

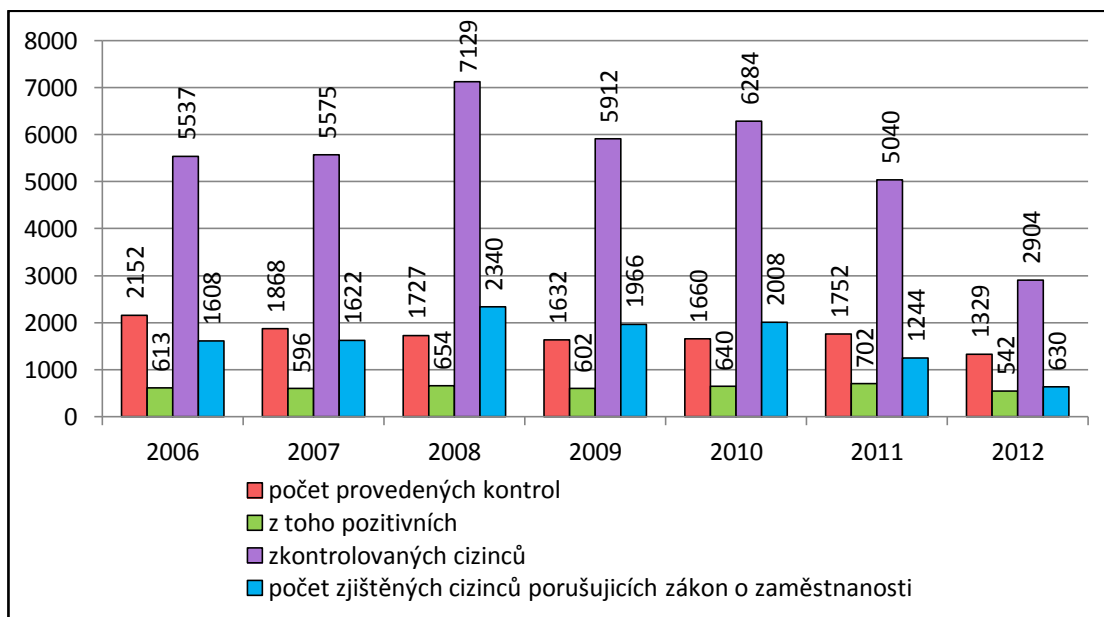
Zdroj: Celní správa ČR, vlastní zpracování

Graf č. 1 znázorňuje efektivitu vykonaných kontrol. Jednotlivé hodnoty byly vypočítány na základě dat uvedených v tabulce č. 1 poměrem „provedených kontrol“ a „z toho pozitivních“.

²² „z toho pozitivních“ znamená počet kontrol, při nichž byli zjištěni nelegálně pracující cizinci

²³ „z toho samostatně“ kontroly provedené celní správou, bez inspektorátu práce

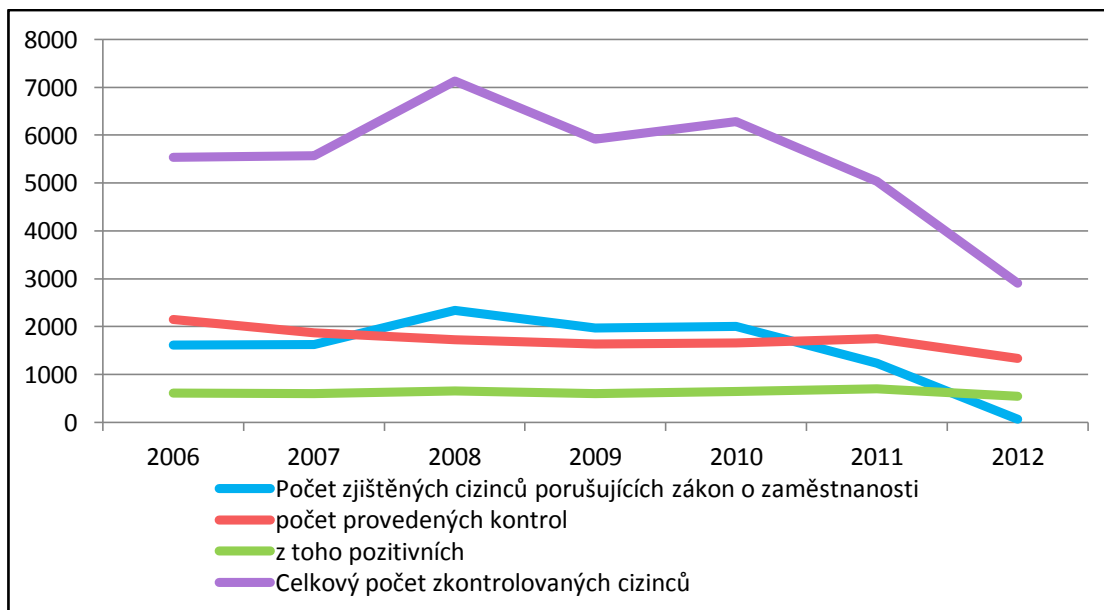
Graf č. 2: Celkový počet kontrol provedených na území ČR v letech 2006 - 2012

Zdroj: Celní správa ČR, vlastní zpracování

V grafu č. 2 je znázorněn rozdíl mezi celkovým počtem zkontrolovaných cizinců a počtem zjištěných cizinců porušujících zákon o zaměstnanosti.

Graf č. 3: Vývoj kontroly nelegálního zaměstnávání cizinců

Zdroj: Celní správa ČR, vlastní zpracování

Graf č. 3 znázorňuje vývoj kontrolní činnosti nelegálního zaměstnávání cizinců.

4.4 Aktuální problémy související s kontrolou dodržování zákona o zaměstnanosti pracovníky Celní správy ČR

Každoročně klesá počet vykonaných kontrol celními úřady tím pádem i počet pozitivních zjištění. Naproti tomu roste jejich úspěšnost.

4.4.1 Problémy v rámci celní správy

Mezi hlavní problémy Celní správy ČR v současné době patří nedostatek peněžních zdrojů. V předchozích letech celní správa hospodařila s ročním rozpočtem přibližně sedm set miliónů korun českých, avšak v roce 2013 se její roční rozpočet snížil téměř o polovinu, nyní činí čtyři sta miliónů korun českých. Tyto finanční nedostatky se odráží zejména na stavu vozového parku, zastaralém a nedostatečném vybavení nebo nemožnosti vytvářet nová pracovní místa.

Nedostatek finančních prostředků zapříčinil například vytvoření měsíčních stropů na pohonné hmoty. Což v praxi znamená, že celní úřad může provést jen určitý počet kontrol jak už kvůli přepravě příslušníků celní správy, tak kvůli přepravě nutného vybavení ke kontrole.

Dalším problémem se stal nedostatek lidských zdrojů. Každý úřad celní správy má vyčleněn jen určitý počet příslušníků, zabývajících se kontrolou zaměstnávání cizinců. Počet vyčleněných příslušníků zabývajících se danou problematikou se v posledních dvou letech snižoval. Což přispělo ke snížení počtu vykonaných kontrol. Policie ČR oproti celní správě vykazuje mnoho volných pozic.

Díky vysoké fluktuaci příslušníků a restrukturalizaci uvnitř celní správy musí být řešen problém týkající se nedostatečné kvalifikace příslušníků. Kdy na místech vyčleněných pro kontrolu zaměstnávání cizinců jsou zařazeni příslušníci bez patřičných znalostí a zkušeností. Což má ve svém důsledku dopad na kontrolní činnosti.

4.4.2 Nedostatky v legislativě České republiky

Častou příčinou nižší efektivity kontrol jsou některá legislativní omezení, jimiž se musí kontrolní skupina, při provádění kontrol, řídit.

1. Nejasnost a názorová nejednotnost výkladu české legislativy mezi celními orgány a úřady práce v hloubce dalšího prověřování skutečností zjištěných na místě kontroly. Do jaké míry jsou celní úřady oprávněné či povinné prověřovat skutečného zaměstnavatele, který nelegálně zaměstnává cizince. Úřady práce požadují od celní správy řešit skutečnosti, na které celní orgány nemají kompetence.

2. Chybějící zpětná vazba o výsledcích správního řízení provedených inspektoráty práce u kontrol zaměstnávání cizinců realizovaných celní správou.

3. Jedním z největších problémů je povinnost oznámit kontrolu a prokázat oprávnění ke kontrole, kontrolované osobě. Kontrolovanou osobou v tomto směru chápeme zaměstnavatele. V případě, že není zaměstnavatel zastížen v místě provádění kontroly, čímž se nepodaří řádně oznámit provádění kontroly kontrolované osobě, jsou obě osoby, zaměstnavatel i zaměstnanec nepostižitelné. V praxi je prakticky nemožné znát zaměstnavatele v okamžiku zahájení kontroly. V častých případech se stává, že skutečného zaměstnavatele se nepodaří vůbec zjistit. Většina pracovníků, zvláště těch, kteří znají českou legislativu, přestává pracovat v okamžiku, kdy zjistí přítomnost celní správy na pracovišti, tedy ve chvíli oficiálního zahájení kontroly již cizinec nepracuje a je pouze přítomen na pracovišti kontrolované osoby.

4. Celní správa nemá oprávnění zjištěné skutečnosti řešit v rámci správního řízení a veškeré podklady postupuje inspektorátu práce k dořešení správního řízení a udělení sankce.

5. Mnoho cizinců využívá § 98 zákona o zaměstnanosti. Pokud cizinec vstoupí do družstva nebo získá živnostenské oprávnění, stává se žadáným pro Českou republiku a přednostně získá povolení k pobytu. Tohoto zneužívají především ukrajinské a vietnamské národnosti.

4.5 Vyhodnocení dotazníků

V rámci analýzy zkoumané problematiky byl proveden dotazníkový průzkum. Za účelem zjištění příčin, postoje a názorů občanů České republiky na problematiku nelegální zaměstnanosti na území ČR. Dotazníkový průzkum byl proveden písemnou formou. Přičemž 1/3 vyplněných dotazníků byla získána pomocí sociálních sítí a 2/3 vyplněných dotazníků byly získány od respondentů osobně na místech veřejnosti přístupné. Občanům ČR byl předložen následující dotazník:

1. Domníváte se, že nelegálně zaměstnávání jsou hlavně cizinci?
2. Které národnosti jsou podle Vašeho názoru nejčastěji nelegálně zaměstnávány?
3. Setkal/a jste se s nelegální zaměstnaností osobně?
4. Pokud jste se setkal/a s touto nelegální činností, kdo jí vykonával?
5. Vadí vám činnost spojená s nelegálním zaměstnáváním?
6. Domníváte se, že kontrola nelegální zaměstnanosti je dostatečná?
7. Proč myslíte, že k této činnosti dochází? (možno označit více bodů)
8. Domníváte se, že k této činnosti dochází i v jiných státech?
9. Myslíte, že je tato nelegální činnosti dostatečně postihována?
10. Návrhy na zlepšení stávající situace v otázce nelegálního zaměstnávání.
11. Pohlaví dotazované osoby?
12. Věk dotazované osoby je ___ let.
13. Nejvyšší dosažené vzdělání dotazované osoby?

Podle odpovědí respondentů více než polovina plně nebo spíše souhlasí, že nelegálně zaměstnávány jsou spíše cizinci. Ano uvedlo 26,67% mužů a 34,44% žen, spíše ano uvedlo 33,33% mužů a 32,22% žen.

Nejčastěji nelegálně zaměstnanou národností v České republice jsou podle mužů i žen dotázaných v dotaznících národnost ukrajinská. O tomto je přesvědčeno 34,17% mužů a 35,56% žen. Poté následuje národnost česká, kterou uvedlo 22,5% mužů a 18,89% žen. Nejmenším počtem respondentů byla označena národnost romská.

Každý z 210 dotazovaných osob se setkal s nelegálním zaměstnáváním osobně. 37,5% mužů a 34,44% žen vykonávalo osobně nelegální činnost spojenou s porušováním zákona o zaměstnanosti.

50,84% mužům vadí nebo spíše vadí nelegální zaměstnávání, což je velmi vysoké procentuální vyjádření, ačkoli 37,5% mužů uvedlo, že byli nelegálně zaměstnáváni.

Muži i ženy se spíše domnívají, že nelegální zaměstnávání je v České republice nedostatečně kontrolováno. Tento postoj plně zastává 42,5% mužů a 41,11% žen a spíše zastává 31,66% mužů a 28,89% žen.

Respondenti při vyjádření názoru týkajícího se příčin nelegálního zaměstnávání měli možnost uvést více důvodů, které k němu vedou. Pro muže 18 – 30 let byl jako nejčastější důvod uveden nízká mzda odpovědělo tak 37,5%. Muži 31 – 50 let uvedli také nejčastěji nízkou mzdu. Tento důvod uvedlo 36,37% mužů. A muži mezi 51 – 80 let uvedli nejčastěji vyšší příjem pro cizince k tomuto názoru se přiklání 30,56% mužů. Ženy všech věkových kategorií shodně uvedly jako nejčastější odpověď snadné obohacení.

Nejvíce rozdílné odpovědi uvedli respondenti rozdělení dle pohlaví a věku u otázky zda je nelegální činnost vykonávána v jiných státech ve větší či stejné nebo menší míře jako v České republice.

Velká shoda mezi respondenty obou pohlaví, muži 27,5% a ženy 26,67% se ukázala při odpovědi na otázku č. 9. zda je nelegální činnost dostatečně postihována.

Respondenti uvedli některé návrhy na zlepšení stávající situace v této problematice. Častější kontroly uvedlo 39 respondentů mužského pohlaví, vystoupení z EU uvedlo 16 respondentů mužského pohlaví a vyšší postihy uvedlo 35 mužů. Ženy nejčastěji uvedly častější kontroly 57 žen a vystoupení z EU uvedly jen 4 ženy.

U vzdělání respondentů převažovalo středoškolské muži 60,83% a ženy 70%. Poté vysokoškolské, které uvedlo 33,33% mužů a 25,56% žen. A nejméně dotazovaných mělo vzdělání základní 5,83% mužů a 4,44% žen.

Z názorů dotazovaných osob na problematiku nelegálního zaměstnávání na území ČR lze soudit, že respondenti se přiklání k názoru, že nelegálně zaměstnávání jsou hlavně cizinci. Všichni respondenti bez ohledu na věk nebo pohlaví uvedli jako nejčastěji zaměstnávanou národnost ukrajinskou. Více než 34% respondentů bez ohledu na pohlaví, uvedli, že byli nelegálně zaměstnání i přes to, že jde o nezákonnou činnost. U mužů k nelegálnímu zaměstnávání vede především nízké mzdové ohodnocení, u žen hlavně snadné obohacení například při mateřské dovolené. Výsledek průzkumu byl rozdělen dle pohlaví a věkových skupin dotázaných. Vyhodnocení je zpracované v přílohách č. 2,3,4,5,6,7,8 do tabulek a grafických znázornění. Z pěti set oslovených vyplnilo dotazník 210 občanů ČR, 120 mužů a 90 žen.

4.6 Ekonomické dopady nelegálního zaměstnávání cizinců na státní rozpočet, Správu sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovny

Zaměstnávání cizinců přináší pro zaměstnavatele a zaměstnance řadu povinností vyplývajících z české legislativy. Především odvádění daně z příjmu fyzických osob ve výši 15 %, výpočtem ze superhrubé mzdy²⁴ a odvádění sociálního a zdravotního pojištění. Zaměstnavatel za zaměstnance odvádí 34 % a zaměstnanec odvádí 11 % z hrubé mzdy. Pro rok 2013 je stanovena minimální mzda na 8.000,- Kč, průměrná mzda na 25.884,- Kč a sleva poplatníka daně na 2.070,- Kč. Sleva na manžela/manželku se uplatňuje až při podání daňového přiznání.

Nelegální zaměstnávání cizinců, ale i občanů České republiky přináší pro obě strany výrazné finanční výhody. Pro státní rozpočet jsou tyto úniky výraznými ztrátami.

---

²⁴ hrubá mzda zvýšená o částky sociálního a zdravotního pojištění placené zaměstnavatelem za zaměstnance

V následujícím případě bude vypočítána nelegální mzda cizince. Pokud vezmeme v úvahu, že cizinec bude pracovat denně 10 hodin, 5 dní v týdnu, 21 dní v měsíci a jeho odměna bude činit 85,- Kč za hodinu.

- Při 85,- Kč za hodinu, násobené 10 hodinami denně a 21 pracovními dny v měsíci nám vyjde čistá mzda 17.850,- Kč měsíčně. Toto je vypočtená čistá částka, kterou zaměstnanec získá jako odměnu za odvedenou práci. V tomto případě nebude zaměstnavatel ani zaměstnanec odvádět žádné daně vůči státu.
- Při 85,- Kč za hodinu, násobené 10 hodinami denně a 21 pracovními dny v měsíci nám vyjde hrubá mzda 17.850,- Kč měsíčně.

Náklady zaměstnavatele na zdravotní pojištění zaměstnance činí 9 % z hrubé mzdy, tedy 1.607,- Kč,

Náklady zaměstnance, odváděné zaměstnavatelem, na zdravotní pojištění činí 4,5 % z hrubé mzdy, tedy 804,- Kč,

Odváděná částka na zdravotní pojištění činí celkem 2.411,- Kč

Náklady zaměstnavatele na sociální pojištění zaměstnance činí 25 % z hrubé mzdy, tedy 4.463,- Kč,

Náklady zaměstnance, odváděné zaměstnavatelem, na sociální pojištění činí 6,5 % z hrubé mzdy, tedy 1.161,- Kč,

Odváděná částka na sociální pojištění činí celkem 5.624,- Kč

Pro výpočet daně z příjmu, musíme nejdříve vypočítat superhrubou mzdu, ta se vypočítá přičtením částky sociálního a zdravotního pojištění placeného zaměstnavatelem, v našem případě 8.035,- Kč, k hrubé mzdě, po zaokrouhlení, na celé stokoruny nahoru, získáme částku 24.000,- Kč

Z vypočtené superhrubé mzdy, 24.000,- Kč se vypočítá daň z příjmu, která je u fyzických osob stanovena na 15 %, v našem případě dostaneme částku 3.600,- Kč. Od vypočtené daně z příjmu se odečte základní sleva na dani na poplatníka, která je pevně stanovena na částku 2.070,- Kč.

Daňová povinnost, kterou by měl odvést zaměstnavatel, tedy činí 1.530,- Kč,

Na základě tohoto výpočtu lze uvést, že výdaje zaměstnavatele na jednoho legálního zaměstnance činí 22.920,- Kč.

Zaměstnanec čistá měsíční mzda činí 14.355,- Kč

- Při prvním výpočtu, kdy zaměstnavatel, neodvedl žádnou ze zákonných daní, činili náklady na jednoho zaměstnance 17.850,- Kč. Tato částka byla i skutečně vyplacená nelegálně zaměstnávanému pracovníkovi. Pokud bychom chtěli zachovat vyplácenou částku zaměstnanci, ve výši 17.850,- Kč., kterou by skutečně obdržel, obdobným způsobem jako je výše uvedeno vypočítáme, že náklady zaměstnavatele na jednoho legálně zaměstnaného pracovníka činily 30.686,- Kč.

Při tomto výpočtu by na sociální pojištění byla vyplacena částka 7.214,- Kč, na zdravotní pojištění 3.092,- Kč a daň z příjmu by činila 2.535,- Kč

Porovnání daných výpočtů, pokud budeme brát v úvahu, že čistá mzda pro zaměstnance v obou případech bude činit 17.850,- Kč měsíčně, tak výše daní, které by měly být odvedeny činí 12.841 Kč

V roce 2012 Celní správa zjistila 630 cizinců porušujících zákon o zaměstnanosti. Dle odhadů celní správy tuto činnost vykonává až čtyřnásobek zjištěných cizinců.

Při vynásobení odhadu a počtu zjištěných osob s částkou, která nebyla odvedena a dvanácti měsíci v roce, ($4 \times 630 \times 12.841 \times 12$), dostaneme částku 388.331.840,- Kč.

Což už naznačuje, že nejde o zanedbatelnou částku. Jedná se o částku, která je shodná s výší rozpočtu určeného pro celní správu na rok 2013 a to 400.000.000,- Kč. Navíc jde „jen“ o částku, o kterou přichází státní rozpočet ve spojení s nelegálním zaměstnáváním cizinců. V rámci porušování zákona o zaměstnanosti je daná částka mnohem vyšší. Některá literatura uvádí, že se celková částka pohybuje v rozmezí 5 až 10 miliard korun ročně.

Únik na dani z příjmu vypočítaný stejným způsobem činí 76.658.400,- Kč

Únik na sociálním pojištění činí 218.151.360,- Kč

Únik na zdravotním pojištění činí 93.502.080,- Kč

Je samozřejmostí, že ne každý cizinec pracuje v uvedeném rozsahu a za stejnou mzdu, ale dá se říci, že se jedná o průměrný výpočet. K vypočítané sumě je však možné jako další náklad přičíst také podporu v nezaměstnanosti uchazečům o práci, kteří by tuto práci mohli vykonávat legálně místo cizince.

Z výše uvedených výpočtů vyplývá, že nelegální zaměstnávání cizinců má velké finanční dopady na státní rozpočet. V době, kdy se ekonomika našeho státu pohybuje v záporných číslech, je důležité, aby kontrola porušování zákona o zaměstnanosti byla vykonávána stále efektivněji a dařilo se v budoucnosti odhalovat větší množství nelegálně zaměstnaných cizinců a volné pozice obsazovat nezaměstnanými tak, aby daňové úniky a vyplácené podpory v nezaměstnanosti byly co nejnižší.

5 Shrnutí výsledků zkoumání a navrhovaná řešení

Vyřešení zjištěných problémů a překážek uvedených v předchozích podkapitolách by přispělo ke zlepšení kontrolní činnosti celní správy a omezilo porušování zákona o zaměstnanosti. Z těchto důvodů je důležité se těmito skutečnostmi zabývat. V následujícím textu jsou navržena tato řešení:

V rámci Celní správy České republiky

Nedostatek finančních zdrojů celní správa nevyřeší. Může se však pokusit přerozdělit finanční prostředky na potřebná oddělení, která operují v terénu. Dále může apelovat na českou vládu o navýšení rozpočtu z důvodu nedostatečného pokrytí kompetencí, kterými je vázána.

Personálně stabilizovat příslušníky celní správy zabývající se kontrolou zaměstnávání cizinců. Určitým kariérním růstem by se mohli dlouhodobě motivovat příslušníci bezpečnostního sboru. V případě potřeby posilovat vytížené útvary v oblastech s vysokou koncentrací nelegálně zaměstnávaných cizinců.

Průběžně zajistit semináře s cílem seznámit příslušníky celní správy s novými právními předpisy a aktuálními trendy.

V legislativě České republiky

Jasněji definovat v § 126, odst. 4 zákona o zaměstnanosti oprávnění celních orgánů k provádění kontrol zaměstnávání cizinců. Především vymezit hranici mezi úkony, jež spadají pouze do kontrolní činnosti a úkony prováděné, již v rámci správního řízení. Konkrétní návrh by spočíval v doplnění § 126, odst. 4 zákona o zaměstnanosti o tuto větu: „Celní úřad k správnímu řízení předává inspektorátu práce jen podklady zjištěné u kontrolované osoby“.

Zajistit zpětnou vazbu mezi celní správou a inspektorátem práce o výsledcích správního řízení. Především formou elektronického zasílání informací obsahujících základní údaje pro identifikaci spisu a příslušného výsledku správního řízení.

Upravit oznamovací povinnost § 12 písm. a) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, v platném znění (dále jen „zákon o státní kontrole“) kontrolních úřadů vůči kontrolovaným osobám. Konkrétní návrh znění § 12 písm. a) zákona o státní kontrole: „oznámit kontrolované osobě zahájení kontroly a předložit pověření k provedení kontroly, jestliže tomu okolnosti dovolí. V případě neoznámení zahájení kontroly a předložení pověření k provedení kontroly na místě bude pověření k provedení kontroly předloženo v rámci prováděného šetření“.

Změnit § 98 zákona o zaměstnanosti, ve kterém by již nebyli upřednostňováni cizinci, kteří se nachází v družstvu nebo disponují živnostenským oprávněním.

Doplnit § 141 odst. 4 zákona o zaměstnanosti o Celní správu České republiky.

Vyřešení daných problémů, by výrazně přispělo ke zlepšení kontrolní činnosti zaměstnávání cizinců.

6 Závěr

Bakalářská práce na téma "Kontrola dodržování zákona o zaměstnanosti pracovníky Celní správy ČR" byla zaměřena na zjištění rozsahu a příčin porušování zákona o zaměstnanosti ze strany cizinců, dopady porušování zákona na příjem státního rozpočtu, zdravotních pojišťoven a Správy sociálního zabezpečení. Vyhodnocení efektivnosti kontrol dodržování zákona o zaměstnanosti ze strany celních úřadů a inspektorátů práce. Podle zjištěné situace navrhnout administrativní a organizační opatření ke zlepšení kontrolní činnosti.

Rozsah nelegálně zaměstnávaných cizinců se pohybuje v rozmezí 2.500 až 4.000 osob ročně, dle zdrojů Celní správy ČR.

Příčiny porušování zákona o zaměstnanosti byly analyzovány následovně.

Ze strany zaměstnavatele je příčinou výrazná úspora při nulovém odvodu sociálního a zdravotního pojištění za zaměstnance. Zaměstnavatel má možnost kdykoliv nelegálně zaměstnaného cizince propustit. Dále nemá vůči cizinci žádné závazky, nemusí dodržovat bezpečnostní a jiné předpisy v pracovně právním vztahu.

Ze strany zaměstnance jsou příčinou nulové odvody daně z příjmu, zdravotního a sociálního pojištění. Nelegálně zaměstnanému cizinci je vyplácena vyšší mzda, než v případě dodržování zákona o zaměstnanosti. Z pohledu cizince lze za další důvody uvést skutečnost, že sankce za práci bez pracovního povolení, modré či zelené karty a povolení k pobytu jsou relativně nízké a případné pokuty jsou prakticky nevymahatelné. Cizinci často nenachází pracovní uplatnění ve svých rodných státech a tak jsou ochotni pracovat v České republice nelegálně s vidinou výdělků.

Ekonomické dopady na příjmy státního rozpočtu, Správy sociálního zabezpečení a zdravotních pojišťoven byly v rámci analýzy zkoumané problematiky vypočteny následovně: celková částka, o kterou přichází státní rozpočet v rámci nelegálního zaměstnávání cizinců se pohybuje v rozmezí od 300.000.000 - 600.000.000,- Kč ročně.

Únik na dani z příjmu činí 76.658.400,-Kč, únik na sociálním pojištění činí 218.151.360,- Kč, únik na zdravotním pojištění činí 93.502.080,- Kč ročně.

Efektivita prováděných kontrol celní správou se stále zvyšuje, avšak jejich počet každoročně klesá. Celní správa provede zhruba 1.500 kontrol ročně, při nichž zkontroluje 5.000 cizinců. Efektivita kontrolní činnosti se pohybuje okolo 37 %. Počet zjištěných nelegálně pracujících je průměrně 1.000 cizinců ročně. Z toho vyplývá, že každý pátý zkontrolovaný cizinec pracuje nelegálně.

Podrobněji jsou výsledky kontrolní činnosti celní správy analyzovány v tabulce č. 1 a výsledky efektivnosti jsou znázorněny v grafu č. 2.

Výsledky kontrolní činnosti inspektorátu práce nejsou tak efektivní, jako v případě celní správy. Inspektoráty provádí kontroly spíše v součinnosti s dalšími kontrolními orgány.

V rámci administrativního a organizačního opatření byly navrženy změny v legislativě, které přímo vychází z nedostatků vyhodnocených v analýze zkoumané problematiky. Hlavní nedostatky byly zjištěny v zákoně o zaměstnanosti a zákoně o státní kontrole. Navrhovaná řešení by spočívala v úpravě některých paragrafových znění těchto zákonů. Což by zajistilo snadnější a efektivnější výkon kontrolní činnosti.

V rámci celní správy byla navržena opatření, která vychází z daných problémů, jakými jsou vysoká fluktuace příslušníků zařazených na oddělení zabývající se zaměstnáváním cizinců, nedostatečné zkušenosti a chybějící průběžné vzdělávací semináře. Detailní analýza změn a návrhů je zpracována v tématu Shrnutí výsledků zkoumání a navrhovaná řešení.

Z bakalářské práce vyplývá, že nelegální zaměstnávání cizinců je aktuálním problémem, jehož ekonomické dopady jsou pro státní rozpočet nezanedbatelné. Do budoucna je zapotřebí se více danou problematikou zabývat. Celní správa České republiky musí vyřešit své organizační problémy, aby zintenzivnila kontrolní činnost v dané oblasti, což by přineslo více efektivnosti a úspěšnosti kontrol.

7 Seznam použitých zdrojů

Odborná literatura:

DRBOHLAV D., Nelegální ekonomické aktivity migrantů, 1. vydání. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2008, ISBN 978-80-246-1552-3

FIALA, P., PITROVÁ, M., Evropská unie, 2. vydání. Brno: Nakladatelství: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), ISBN: 978-80-7325-180-2

HLAVATÁ, K., KRUMPHOLCOVÁ, E., Evropská unie v kostce, 1. vydání. Praha: Nakladatelství Vašut, 2008, ISBN: 978-80-7236-665-1

KAPOUN, R., Aktuální průvodce problematikou nelegálního zaměstnávání pro podnikatele, 1. vydání. Olomouc: Nakladatelství Anag, spol. s.r.o., 2012, ISBN 978-80-7263-755-3

PIKOLA, P., HÁJKOVÁ, I., SVĚTLÍKOVÁ, D., ŠTĚDRONĚ, D., Základy práva pro posluchače České zemědělské univerzity v Praze, 1. vydání. Praha: Reprografické studio PEF ČZU v Praze, 2010, ISBN 978-80-213-1758-1

ŠUBRT, B., BARON, L., BUKOVJAN, P. a kolektiv, Inspekce práce a jiné kontroly u zaměstnavatelů, 1. vydání. Jihlava: Nakladatelství Anag, spol. s.r.o., 2009, ISBN 978-80-7263-526-9

Prezentace v rámci Základního celního kurzu r. 2010

Právní předpisy:

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008 ze dne 23. dubna 2008, kterým se stanoví celní kodex Společenství (Modernizovaný celní kodex), v platném znění
- Nařízení Rady (EHS) č. 1612/68 ze dne 15. října 1968 o volném pohybu pracovníků uvnitř Společenství, v platném znění
- Nařízení Rady (EHS) č. 311/76 ze dne 9. února 1976, o sestavování statistik o zahraničních pracovnících, v platném znění
- Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění
- Nařízení komise (EHS) č. 2454/93, ze dne 2. července 1993, kterým se provádí nařízení Rady č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, v platném znění

Zákony:

- Zákon č. 435/2005 Sb., ze dne 13. května 2004 o zaměstnanosti, v platném znění
- Zákon č. 552/1991 Sb., ze dne 6. prosince 1991 o státní kontrole, v platném znění
- Zákon č. 1/1993 Sb., ze dne 16. prosince 1992 Ústava České republiky, v platném znění
- Zákon č. 251/2005 Sb., ze dne 3. května 2005 o inspekci práce, v platném znění
- Zákon č. 326/1999 Sb., ze dne 30. listopadu 1999 o pobytu cizinců na území České republiky, v platném znění
- Zákon č. 13/1993 Sb., ze dne 15. prosince 1992 celní zákon, v platném znění
- Zákon č. 185/2004 Sb., ze dne 1. dubna 2004 o Celní správě České republiky, zrušen k 1.1.2013
- Zákon č. 216/2002 Sb., ze dne 2. května 2002 o ochraně státních hranic České republiky a o změně některých zákonů, v platném znění
- Zákon č. 200/1990 Sb., ze dne 17. května 1990 o přestupcích, v platném znění

- Zákon č. 170/2007 Sb., ze dne 7. června 2007 kterým se mění některé zákony v souvislosti se vstupem České republiky do Schengenského prostoru
- Zákon č. 379/2007 Sb., ze dne 5. prosince 2007 kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, v platném znění
- Zákon č. 500/2004 Sb., ze dne 24. června 2004 správní řád, v platném znění
- Zákon č. 141/1961 Sb., ze dne 29. listopadu 1961 o trestním řízení soudním (trestní řád), v platném znění
- Zákon č. 40/2009 Sb., ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník, v platném znění
- Zákon č. 2/1993 Sb., ze dne ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, v platném znění
- Zákon č. 280/2009 Sb., ze dne 22. července 2009 daňový řád, v platném znění
- Zákon č. 361/2003 Sb., ze dne 23. září 2003 o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v platném znění
- Zákon č. 17/2012 Sb., ze dne 8. prosince 2011 o Celní správě České republiky, v platném znění
- Zákon č. 221/2003 Sb., ze dne 26. června 2003 o dočasné ochraně cizinců, v platném znění
- Zákon č. 262/2006 Sb., ze dne 21. dubna 2006 zákoník práce, v platném znění
- Zákon č. 586/1992 Sb., ze dne 20. listopadu 1992 o daních z příjmů, v platném znění

Vyhlášky:

- Vyhláška č. 461/2008 Sb., kterou se stanoví seznam zemí, jejichž státní příslušníci jsou oprávněni požádat o vydání zelené karty

Všechny zákony, ze kterých se vychází v Bakalářské práci jsou aktuální k 1. 1. 2013

Odborné časopisy:

Právní rádce, měsíčník, č.2/2012, vydán: 26. 1. 2012, vydavatel: Ekonomia a.s. ve spolupráci s ATLAS consulting spol. s.r.o.

Internetové zdroje:

Evropské justice, Portál evropské e-justice [online] [cit. 2013-03-02]

Dostupné na internetu: <http://e-justice.europa.eu/>

Evropské unie, oficiální internetová stránka [online] [cit. 2013-03-02]

Dostupné na internetu: <http://europa.eu/>

Celní správa, oficiální internetová stránka [online] [cit. 2013-03-02]

Dostupné na internetu: <http://www.celnisprava.cz>

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Integrovaný portál [online] [cit. 2013-03-04]

Dostupné na internetu: <http://portal.mpsv.cz/>

Český statistický úřad, oficiální internetová stránka [online] [cit. 2013-03-04]

Dostupné na internetu: <http://www.czso.cz/>

Portál veřejné správy, aktuální přehled legislativy České republiky [online]

[cit. 2013-02-01] Dostupné na internetu: <http://portal.gov.cz/>

Evropská centrální banka, oficiální internetová stránka [online] [cit. 2013-03-05]

Dostupné na internetu: <http://www.ecb.int/ecb/html/index.cs.html>

Soudní dvůr, internetové stránky pro účely informování veřejnosti. [online]

[cit. 2013-03-05] Dostupné na internetu: http://curia.europa.eu/jcms/jcms/j_6/

Evropská unie, česká stránka o aktualitách a dění v celé Evropské unii [online]

[cit. 2013-03-05] Dostupné na internetu: <https://www.euroskop.cz/>

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Celkový počet provedených kontrol na území ČR v letech 2006-2012....42

Seznam grafů

Graf č. 1: Efektivita vykonaných kontrol nelegální zaměstnanosti na území ČR 42

Graf č. 2: Celkový počet kontrol provedených na území ČR v letech 2006 - 2012 43

Graf č. 3: Vývoj kontroly nelegálního zaměstnávání cizinců 43

8 Přílohy

- Příloha č. 1:** Otázky, kladené v rámci rozhovoru s příslušníky celní správy
- Příloha č. 2:** Dotazník pro občany ČR týkající se nelegální zaměstnanosti
- Příloha č. 3:** Tabulka odpovědí občanů ČR na dotazník
- Příloha č. 4:** Tabulka návrhů na zlepšení stávající situace v otázce nelegálního zaměstnávání muži dle věku
- Příloha č. 5:** Tabulka návrhů na zlepšení stávající situace v otázce nelegálního zaměstnávání ženy dle věku
- Příloha č. 6:** Tabulka odpovědí na dotazník - muži dle věku
- Příloha č. 7:** Tabulka odpovědí na dotazník - ženy dle věku
- Příloha č. 8:** Grafy odpovědí z dotazníku pro občany ČR – celkem
- Příloha č. 9:** Vývoj počtu cizinců a zahraničních pracovníků s trvalým a dlouhodobým pobytem v ČR od roku 1993 - 2011
- Příloha č. 10:** Žádost cizince o povolení k zaměstnávání - o prodloužení povolení k zaměstnávání na území České republiky
- Příloha č. 11:** Informační leták pro cizince týkající se zaměstnání a pracovního povolení vydaný MPSV.
- Příloha č. 12:** Žádost úřadu práce o vyjádření stanoviska v případě více míst výkonu práce cizince na území ČR.
- Příloha č. 13:** Vyjádření zaměstnavatele o zaměstnávání cizince
- Příloha č. 14:** Vyjádření obchodní společnosti - družstva o zaměstnání statutárního orgánu
- Příloha č. 15:** Sdělení zaměstnavatele o nenastoupení cizince do zaměstnání
- Příloha č. 16:** Vzor služebního průkazu

Příloha č. 1: Otázky, kladené v rámci rozhovoru s příslušníky celní správy na téma nelegální zaměstnanosti

- Jaké jsou odhady celní správy v návaznosti na počet nelegálně pracujících cizinců na území České republiky?
- Kolik provede ročně celní správa kontrol a s jakou úspěšností?
- Jaké množství kontrol provede ročně celní správa v součinnosti s inspektorátem práce?
- Jaký počet nelegálně zaměstnávaných cizinců se ročně v ČR odhalí díky kontrolám celní správy?
- O jaké částky ročně přichází státní rozpočet neodváděním sociálního a zdravotního pojištění?
- Stoupá efektivita kontrol prováděných celní správou během posledních sedmi let?
- Stoupá efektivita kontrol nelegálního zaměstnávání Inspektorátem práce během posledních sedmi let?
- Kolik osob bez povolení k pobytu v České republice bylo za posledních sedm let odhaleno při kontrolách nelegální zaměstnanosti?
- Jakým způsobem ovlivnilo celní správu snižování rozpočtu v návaznosti na kontrolní činnost zaměstnávání cizinců?
- Jaké změny přinesla restrukturalizace Celní správy ČR?
- Jaké jsou aktuální problémy v rámci celní správy?
- Jsou podle Vašeho názoru příslušníci celní správy dostatečně kvalifikováni a mají potřebné znalosti a zkušenosti?
- Setkali jste se během praxe s nedostatky v české legislativě, v případě že ano, jmenujte je?
- Stoupá počet nelegálně zaměstnávaných za posledních sedm let?
- Jaké jsou podle Vašeho názoru hlavní příčiny nelegálního zaměstnávání cizinců?
- Jak probíhá spolupráce mezi Inspektorátem práce a Celní správou?
- Jak probíhá kontrola?

Příloha č. 2: Dotazník pro občany ČR týkající se nelegální zaměstnanosti cizinců

Dotazník

Dotazník je určen pro získání podkladů pro bakalářskou práci zabývající se problematikou nelegálního zaměstnávání v ČR. Bakalářská práce byla vypsána katedrou práva Provozně ekonomické fakulty České zemědělské univerzity v Praze.

1. Domníváte se, že nelegálně zaměstnávání jsou hlavně cizinci?

- ano
- spíše ano
- spíše ne
- ne

2. Které národnosti jsou podle Vašeho názoru nejčastěji nelegálně zaměstnávány v ČR?

- romská
- česká
- ukrajinská
- vietnamská
- slovenská
- polská
- jiná, prosím uveďte jaká

3. Setkal/a jste se s nelegální zaměstnaností osobně?

- ano
- ne

Zdroj: Vlastní

4. Pokud jste se setkal/a s touto nelegální činností, kdo jí vykonával?

- já osobně
- příbuzní
- přátelé
- známí

5. Vadí vám činnost spojená s nelegálním zaměstnáváním?

- ano
- spíše ano
- spíše ne
- ne

6. Domníváte se, že kontrola nelegální zaměstnanosti je dostatečná?

- ano
- spíše ano
- spíše ne
- ne

7. Proč myslíte, že k této činnosti dochází (možno označit více bodů)

- nedostatečné finanční ohodnocení v trvalém pracovním poměru (nízká mzda)
- snadné osobní obohacení při nárazových pracích např. pro rodiče na mateřské dovolené, důchodce, invalidní důchodce nebo pro lidi pobírající sociální dávky
- vyšší finanční příjem v ČR pro občany ekonomicky slabších států
- neplacení sociálního a zdravotního pojištění státu tudíž vyšší příjem
- nedostatečný postih při zjištění této činnosti

Zdroj: Vlastní

8. Domníváte se, že k této činnosti dochází i v jiných státech?

- ano ve větší míře než ČR
- přibližně ve stejné míře jako v ČR
- ano, ale v nižší míře než v ČR

9. Myslíte, že je tato nelegální činnosti dostatečně postihována?

- ano
- spíše ano
- spíše ne
- ne
- nevím (nemám potřebné informace k posouzení)

10. Návrhy na zlepšení stávající situace v otázce nelegálního zaměstnávání.

(Doplňující otázka odpověď nepovinná)

11. Pohlaví dotazované osoby?

- muž
- žena

12. Věk dotazované osoby je ___ let.

Zdroj: Vlastní

13. Nejvyšší dosažené vzdělání dotazované osoby?

- základní
- střední
- vysokoškolské
- jiné

Děkuji za vyplnění dotazníku.

Zdroj: Vlastní

Příloha č. 3: Tabulka odpovědí občanů ČR na dotazník

		Muži		Ženy	
		celkem	%	celkem	%
Otázka č. 1	ano	32	26,67	31	34,44
	spíše ano	40	33,33	29	32,22
	spíše ne	31	25,83	14	15,56
	ne	17	14,17	16	17,78
Otázka č. 2	romská	5	4,17	4	4,44
	česká	27	22,5	17	18,89
	ukrajinská	41	34,17	32	35,56
	vietnamská	26	21,67	19	21,11
	slovenská	8	6,66	10	11,11
	polská	13	10,83	8	8,89
	jiná	0	0	0	0
Otázka č. 3	ano	120	100	90	100
	ne	0	0	0	0
Otázka č. 4	já osobně	45	37,5	31	34,44
	příbuzní	26	21,67	16	17,78
	přátelé	21	17,5	18	20
	známí	28	23,33	25	27,78
Otázka č. 5	ano	41	34,17	27	30
	spíše ano	20	16,67	13	14,44
	spíše ne	34	28,33	26	28,89
	ne	25	20,83	24	26,67
Otázka č. 6	ano	14	11,67	10	11,11
	spíše ano	17	14,17	17	18,89
	spíše ne	38	31,66	26	28,89
	ne	51	42,5	37	41,11
Otázka č. 7	nízká mzda	41	34,17	23	25,56
	snadné obohacení	35	29,17	46	51,11
	vyšší příjem cizinci	25	20,83	28	31,11
	neodvádění státu	23	19,17	17	18,89
	nedostatečný postih	34	28,33	24	26,67
Otázka č. 8	ano více	36	30	22	24,44
	přibližně stejně	32	26,67	33	36,67
	méně	52	43,33	35	38,89
Otázka č. 9	ano	17	14,17	16	17,78
	spíše ano	27	22,5	21	23,33
	spíše ne	16	13,33	18	20
	ne	33	27,5	24	26,67
	nevím	27	22,5	11	12,22
Otázka č. 11	muž	120	100	0	0
	žena	0	0	90	100
Otázka č. 12	18 - 30 let	40	33,33	32	35,56
	31 - 50 let	44	36,67	37	41,11
	51 - 80 let	36	30	21	23,33
Otázka č. 13	základní	7	5,83	4	4,44
	střední	73	60,83	63	70
	vysokoškolské	40	33,33	23	25,56
	jiné	0	0	0	0

Zdroj: Vlastní

**Příloha č. 4: Tabulka návrhů na zlepšení stávající situace
v otázce nelegálního zaměstnávání muži dle věku**

Dotazník týkající se nelegálního zaměstnávání otázka č. 10

Otázka č. 8	18 - 30 let	častější kontroly (uvedlo 19 dotazovaných)
		vyšší postihy při zjištění nelegální zaměstnanosti (uvedlo 13 dotazovaných)
		vytváření nových pracovních míst (uvedlo 7 dotazovaných)
		zamezení stále zvyšujícího se přístupu cizinců do ČR (uvedlo 7 dotazovaných)
		vystoupení z EU (uvedlo 5 dotazovaných)
31 - 50 let		Lepší podmínky pro zaměstnavatele (uvedli 2 dotazovaní)
		zlepšení podmínky pro legální zaměstnance (uvedl 14 dotazovaný)
		častější kontroly (uvedlo 13 dotazovaných)
		větší sankce a postihy při zjištění nelegální zaměstnanosti (uvedlo 22 dotazovaných)
		zamezení stále zvyšujícího se přístupu cizinců do ČR (uvedlo 11 dotazovaných)
51 - 80 let		vystoupení z EU (uvedlo 6 dotazovaných)
		zlepšení podmínek pro legální zaměstnance (uvedlo 7 dotazovaných)
		zamezení stále zvyšujícího se přístupu cizinců do ČR (uvedlo 5 dotazovaných)
		vystoupení z EU (uvedlo 5 dotazovaných)

Zdroj: Vlastní

Příloha č. 5: Tabulka návrhů na zlepšení stávající situace v otázce nelegálního zaměstnávání ženy dle věku

Dotazník týkající se nelegálního zaměstnávání otázka č. 10

Otázka č. 8	18 - 30 let	častější kontroly (uvedlo 22 dotazovaných)
		vyšší postihy při zjištění nelegální zaměstnanosti (uvedlo 13 dotazovaných)
		zlepšení podmínek pro legální zaměstnance (uvedlo 9 dotazovaných)
		podrobnější kontroly ve firmách (uvedl 1 dotazovaný)
	31 - 50 let	častější a podrobnější kontroly (uvedlo 16 dotazovaných)
		vystoupení z EU (uvedli 3 dotazovaní)
		zabránit přísunu cizinců (uvedl 3 dotazovaný)
		více kontrolních jednotek (uvedl 1 dotazovaný)
	51 - 80 let	častější kontroly (uvedli 19 dotazovaní)
		vyšší postihy při zjištění nelegální zaměstnanosti (uvedlo 11 dotazovaných)
		zabránit přísunu cizinců (uvedl 1 dotazovaný)
		vystoupení z EU (uvedl 1 dotazovaný)
		lepší podmínky pro zaměstnance (uvedl 1 dotazovaný)

Zdroj: Vlastní

Příloha č. 6: Tabulka odpovědí na dotazník - muži dle věku

		Muži					
		18 – 30 let		31 - 50 let		51 - 80 let	
		celkem	%	celkem	%	celkem	%
Otázka č. 1	ano	11	27,50%	15	34,09%	6	16,67%
	spíše ano	16	40,00%	14	31,81%	10	27,78%
	spíše ne	8	20,00%	11	25,00%	12	33,33%
	ne	5	12,50%	4	9,10%	8	22,22%
Otázka č. 2	romská	1	2,50%	3	6,82%	1	2,78%
	česká	11	27,50%	10	22,73%	6	16,67%
	ukrajinská	14	35,00%	9	20,45%	18	50,00%
	vietnamská	7	17,50%	12	27,28%	7	19,44%
	slovenská	2	5,00%	3	6,82%	3	8,33%
	polská	5	12,50%	7	15,91%	1	2,78%
	jiná	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
	Otázka č. 3	ano	40	100,00%	44	100,00%	36
ne	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	
Otázka č. 4	já osobně	16	40,00%	18	40,91%	11	30,56%
	příbuzní	9	22,50%	10	22,73%	7	19,44%
	přátelé	9	22,50%	6	13,64%	6	16,67%
	známí	6	15,00%	10	22,73%	12	33,33%
Otázka č. 5	ano	15	37,50%	17	38,64%	9	25,00%
	spíše ano	6	15,00%	9	20,45%	5	13,90%
	spíše ne	13	32,50%	11	25,00%	10	27,78%
	ne	6	15,00%	7	15,91%	12	33,33%
Otázka č. 6	ano	4	10,00%	7	15,91%	3	8,33%
	spíše ano	7	17,50%	4	9,10%	6	16,67%
	spíše ne	14	35,00%	15	34,09%	9	25,00%
	ne	15	37,50%	18	40,91%	18	50,00%
Otázka č. 7	nízká mzda	15	37,50%	16	36,37%	10	27,78%
	snadné obohacení	12	30,00%	13	29,54%	10	27,78%
	vyšší příjem cizincům	8	20,00%	6	13,64%	11	30,56%
	neodvádění státu	7	17,50%	9	20,45%	7	19,44%
	nedostatečný postih	11	27,50%	14	31,81%	9	25,00%
Otázka č. 8	ano více	12	30,00%	10	22,27%	14	31,82%
	přibližně stejně	10	25,00%	14	31,81%	8	22,22%
	méně	18	45,00%	15	34,09%	14	31,82%
Otázka č. 9	ano	7	17,50%	4	9,10%	6	16,67%
	spíše ano	8	20,00%	12	27,28%	7	19,44%
	spíše ne	6	15,00%	6	13,64%	4	11,11%
	ne	12	30,00%	14	31,81%	7	19,44%
	nevím	7	17,50%	8	18,19%	12	33,33%
Otázka č. 11	muž	40	100,00%	44	100,00%	36	100,00%
	žena	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Otázka č. 12	18 - 30 let	40	100,00%	0	0,00%	0	0,00%
	31 - 50 let	0	0,00%	44	100,00%	0	0,00%
	51 - 80 let	0	0,00%	0	0,00%	36	100,00%
Otázka č. 13	základní	1	2,50%	1	2,27%	5	13,90%
	střední	23	57,50%	28	63,64%	22	50,00%
	vysokoškolské	16	40,00%	15	34,09%	9	25,00%
	jiné	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%

Zdroj: Vlastní

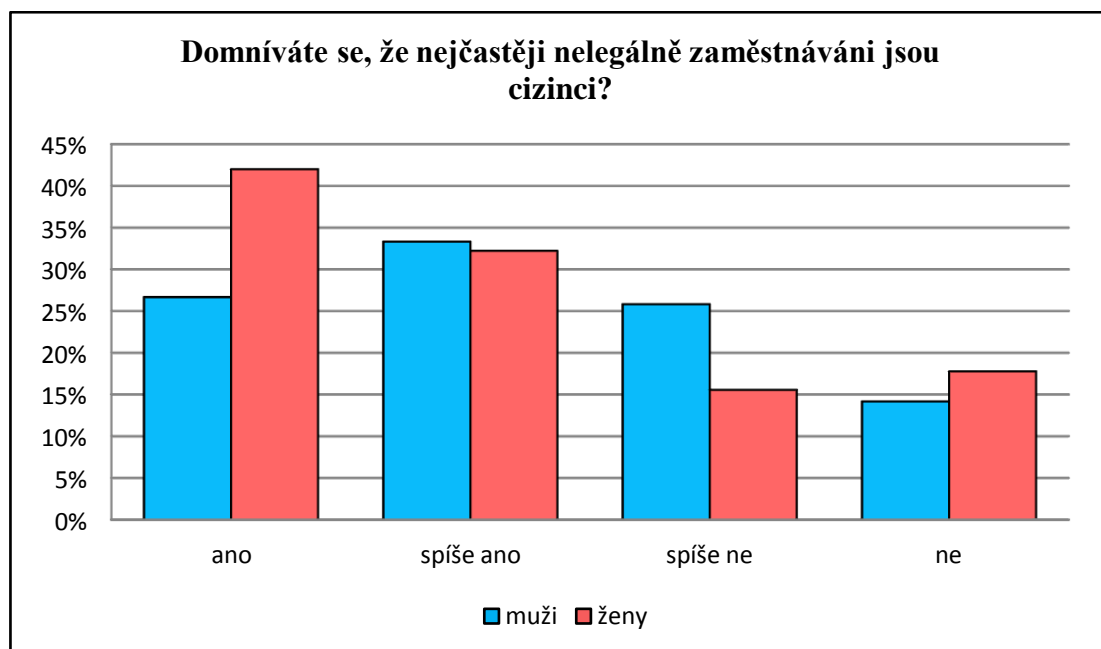
Příloha č. 7: Tabulka odpovědí na dotazník - ženy dle věku

		Ženy					
		18 - 30 let		31 - 50 let		51 - 80 let	
		celkem	%	celkem	%	celkem	%
Otázka č. 1	ano	13	40,63%	11	29,73%	7	33,33%
	spíše ano	9	28,12%	12	32,43%	8	38,10%
	spíše ne	3	9,38%	6	16,22%	5	23,80%
	ne	7	21,87%	8	21,62%	1	4,77%
Otázka č. 2	romská	2	6,25%	2	5,41%	0	0,00%
	česká	7	21,87%	5	13,51%	5	23,80%
	ukrajinská	11	34,38%	13	35,14%	8	38,10%
	vietnamská	6	18,75%	8	21,62%	5	23,80%
	slovenská	4	12,50%	4	10,81%	2	9,53%
	polská	2	6,25%	5	13,51%	1	4,77%
	jiná	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Otázka č. 3	ano	32	100,00%	37	100,00%	21	100,00%
	ne	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Otázka č. 4	já osobně	10	31,25%	14	37,84%	7	33,33%
	příbuzní	5	15,63%	7	18,92%	4	19,04%
	přátelé	9	28,12%	7	18,92%	2	9,53%
	známí	8	25,00%	9	24,32%	8	38,10%
Otázka č. 5	ano	12	37,50%	7	18,92%	8	38,10%
	spíše ano	4	12,50%	5	13,51%	4	19,04%
	spíše ne	10	31,25%	9	24,32%	7	33,33%
	ne	6	18,75%	16	43,25%	2	9,53%
Otázka č. 6	ano	3	9,38%	5	13,51%	2	9,53%
	spíše ano	10	31,25%	5	13,51%	2	9,53%
	spíše ne	9	28,12%	11	29,73%	6	28,57%
	ne	10	31,25%	16	43,25%	11	52,38%
Otázka č. 7	nízká mzda	8	25,00%	6	16,22%	9	42,86%
	snadné obohacení	17	53,13%	15	40,54%	14	66,67%
	vyšší příjem cizincům	13	40,63%	8	21,62%	7	33,33%
	neodvádění státu	7	21,87%	4	10,81%	6	28,57%
	nedostatečný postih	11	34,38%	7	18,92%	6	28,57%
Otázka č. 8	ano více	9	28,12%	8	21,62%	5	23,80%
	přibližně stejně	11	34,38%	15	40,54%	7	33,33%
	méně	12	37,50%	14	37,84%	9	42,86%
Otázka č. 9	ano	5	15,63%	8	21,62%	4	19,04%
	spíše ano	8	25,00%	6	16,22%	7	33,33%
	spíše ne	7	21,87%	6	16,22%	5	23,80%
	ne	8	25,00%	13	35,14%	3	14,29%
Otázka č. 11	nevím	4	12,50%	4	10,81%	2	9,53%
	muž	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Otázka č. 12	žena	32	100,00%	37	100,00%	21	100,00%
	18 - 30 let	32	100,00%	0	0,00%	0	0,00%
	31 - 50 let	0	0,00%	37	100,00%	0	0,00%
Otázka č. 13	51 - 80 let	0	0,00%	0	0,00%	21	100,00%
	základní	1	3,13%	1	2,71%	2	9,53%
	střední	24	75,00%	25	67,56%	14	66,67%
	vysokoškolské	7	21,87%	11	29,73%	5	23,80%
	jiné	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%

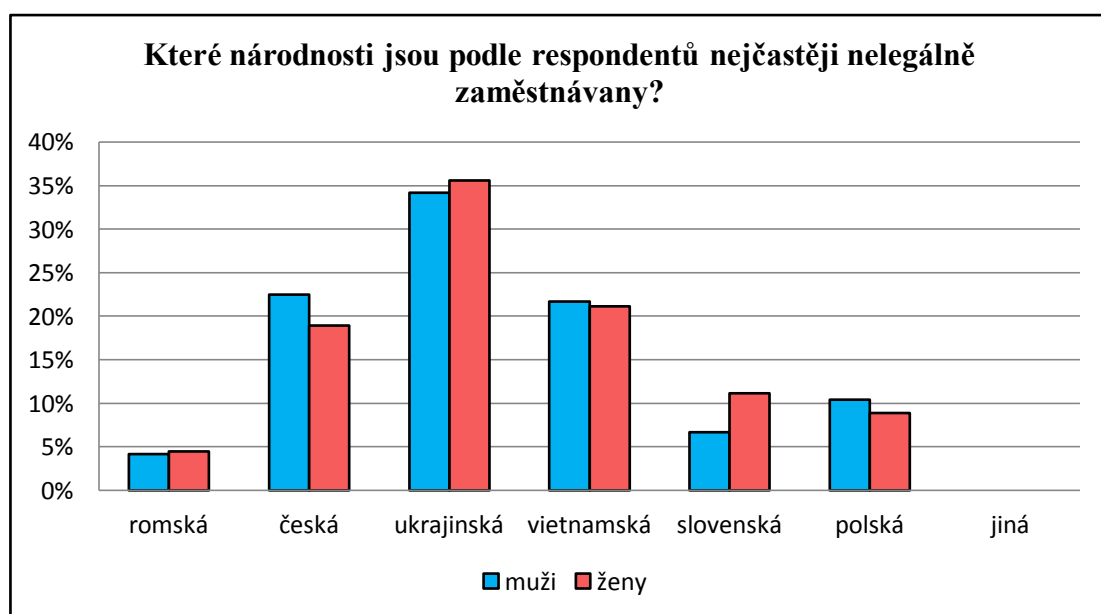
Zdroj: Vlastní

Příloha č. 8 – Grafy odpovědí z dotazníku pro občany ČR – celkem

Grafické znázornění odpovědí k otázce č. 1

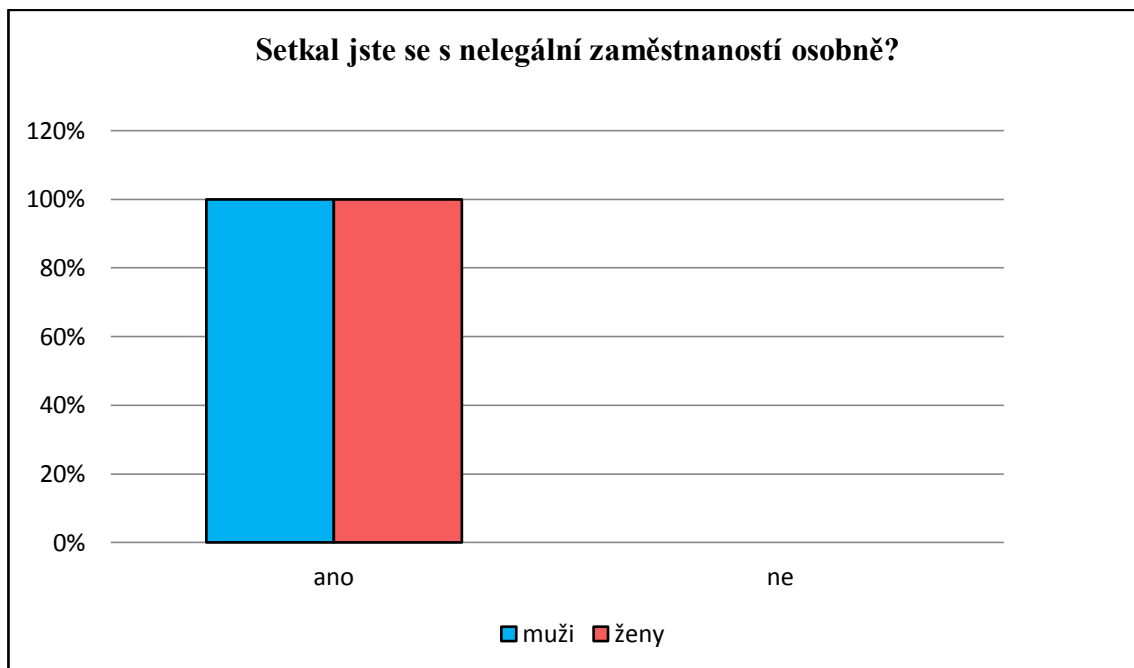
Grafické znázornění odpovědí k otázce č. 2

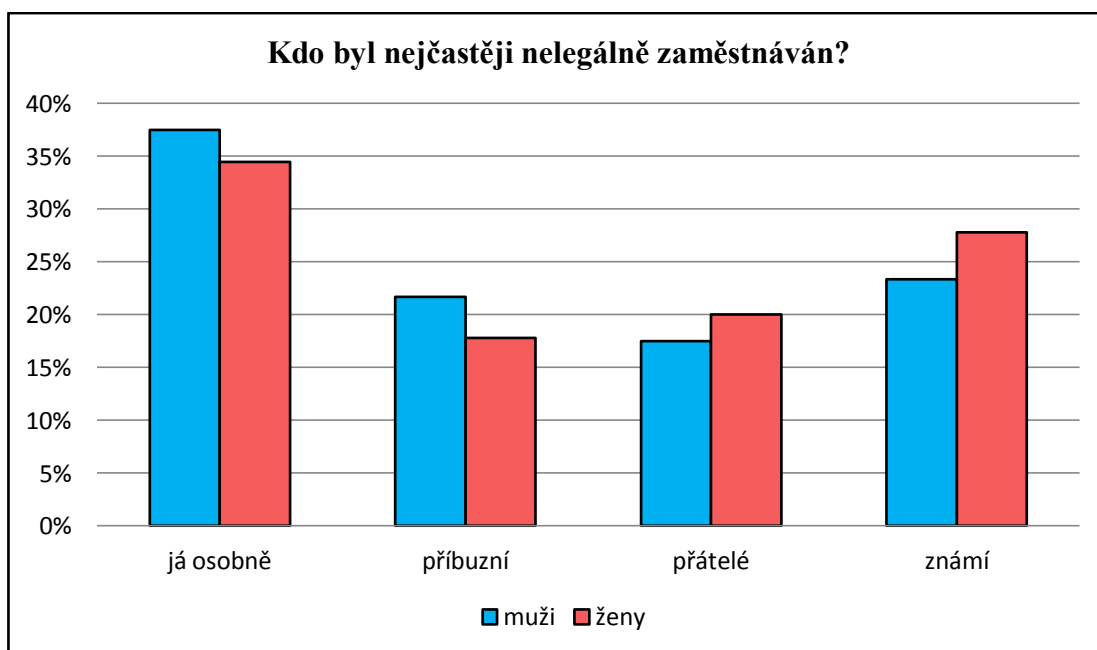
Zdroj: Vlastní

Grafické znázornění odpovědí k otázce č. 3

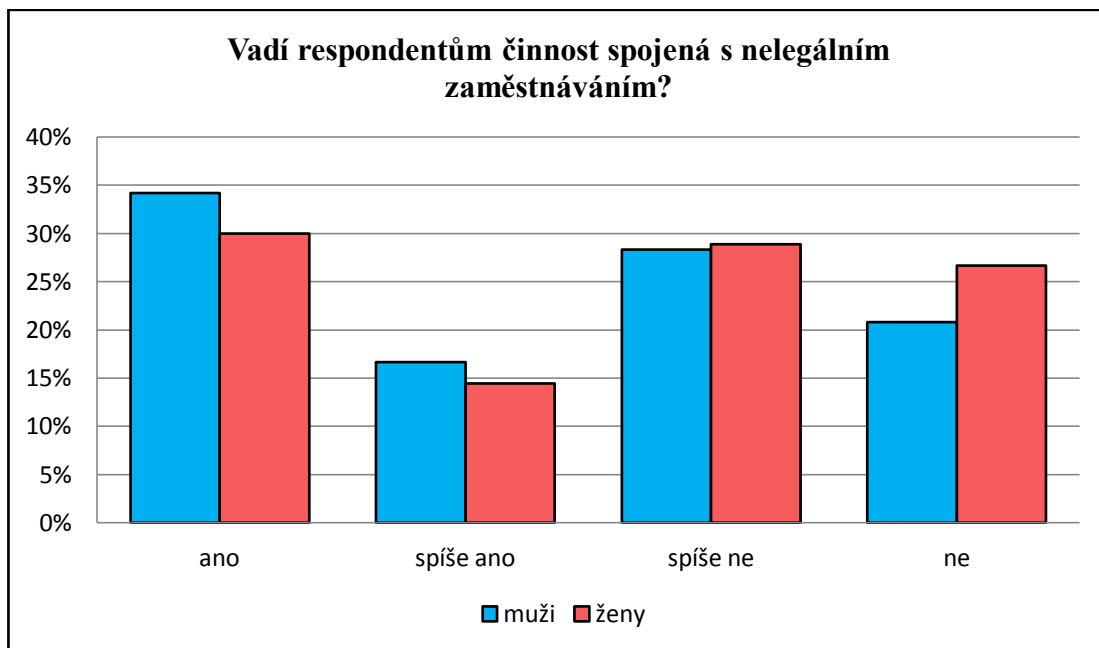

Grafické znázornění odpovědí k otázce č. 4

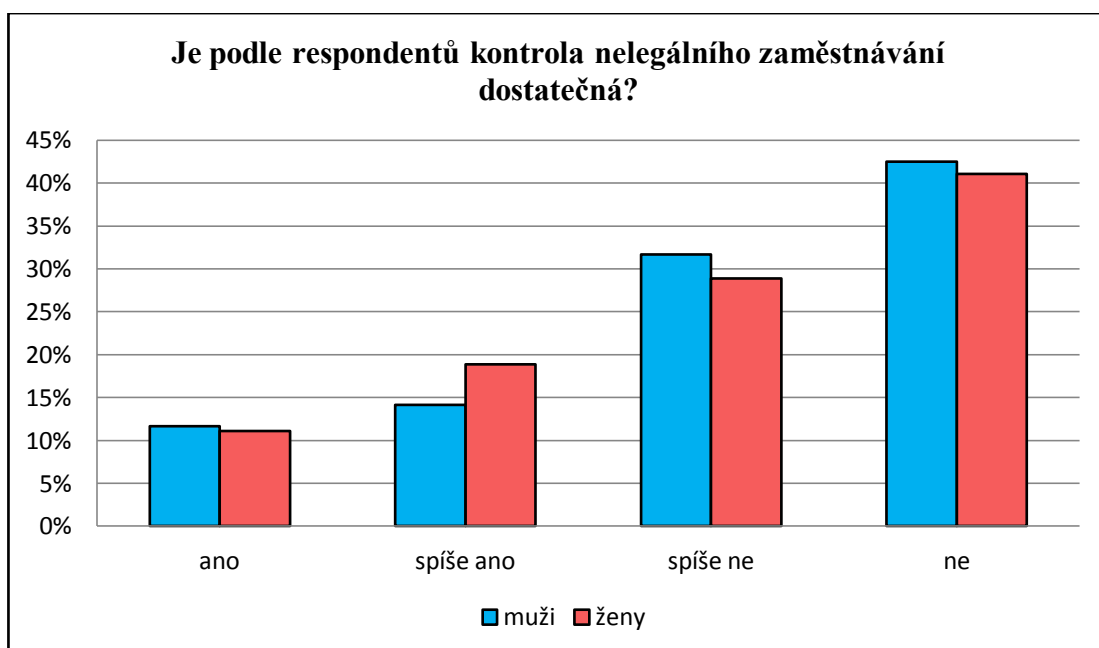

Zdroj: Vlastní

Grafické znázornění odpovědí k otázce č. 5

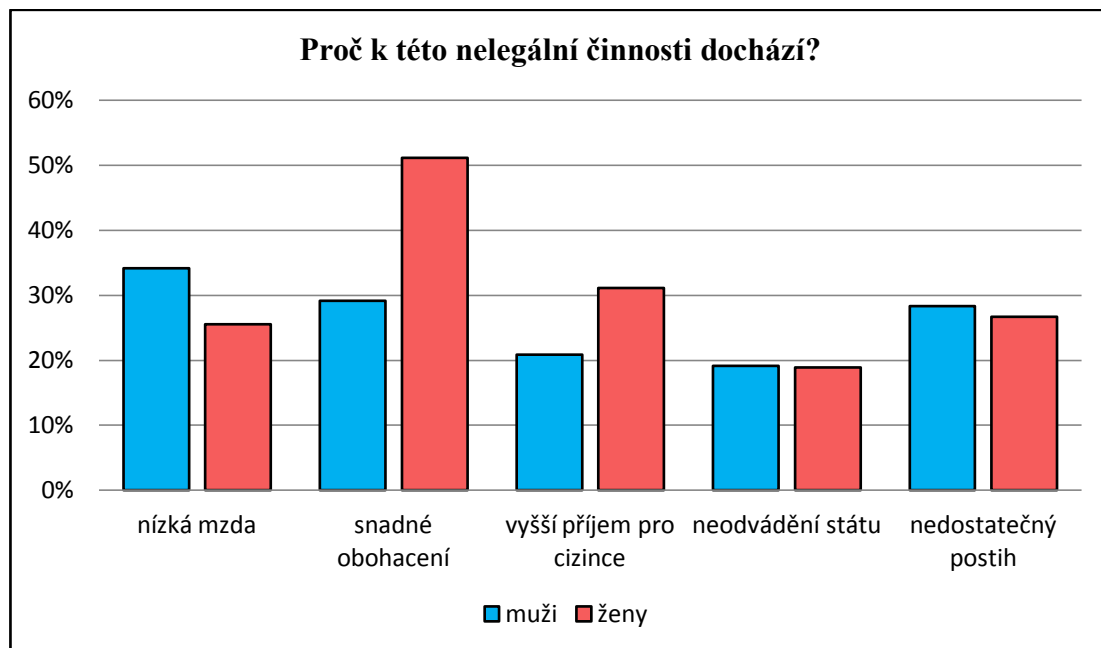

Grafické znázornění odpovědí k otázce č. 6

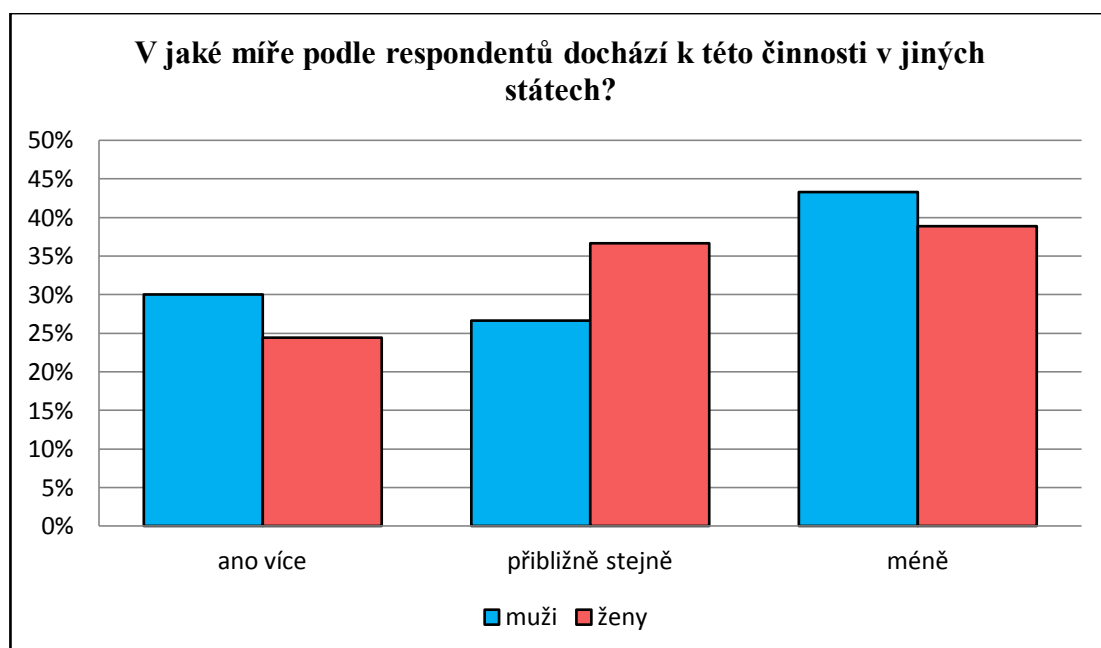

Zdroj: Vlastní

Grafické znázornění odpovědí k otázce č. 7

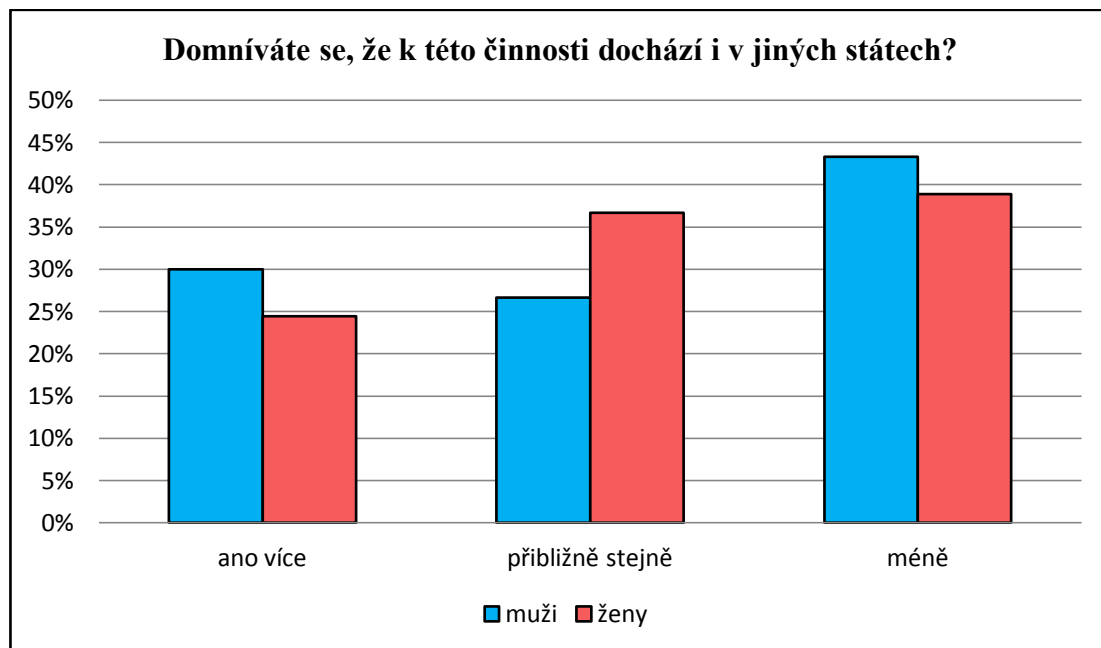

Grafické znázornění odpovědí k otázce č. 8

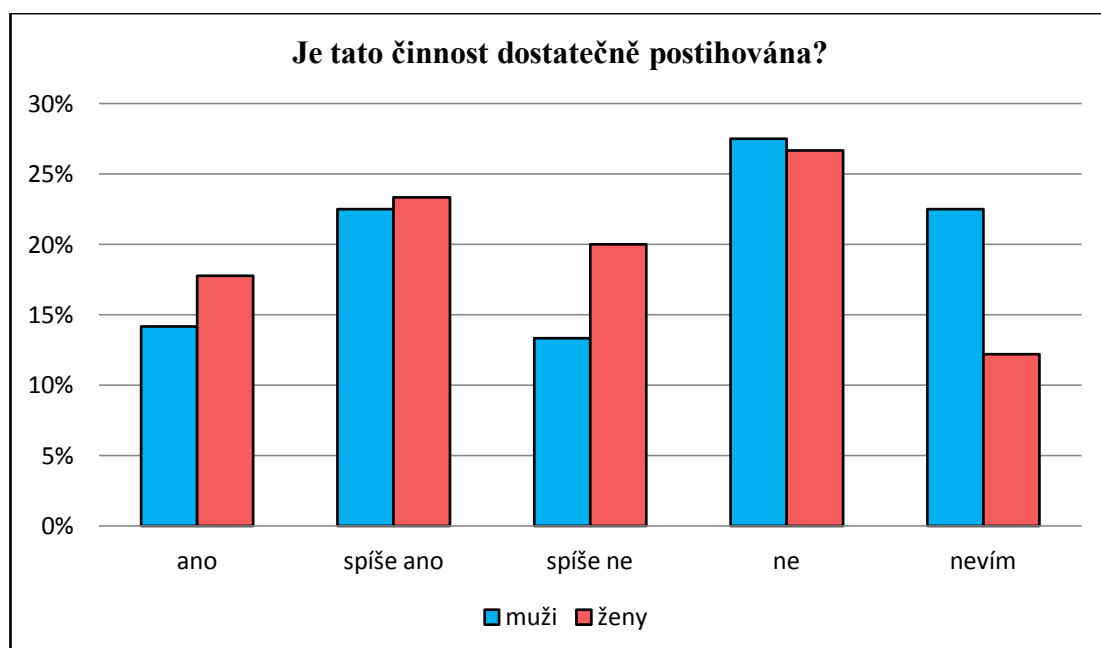

Zdroj: Vlastní

Grafické znázornění odpovědí k otázce č. 8

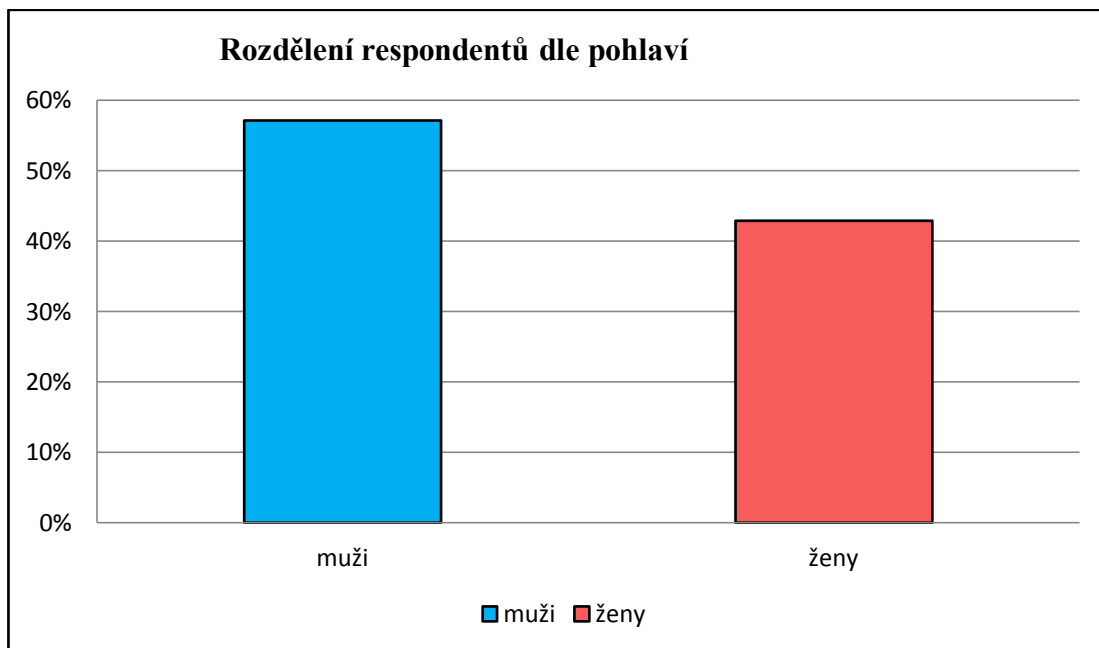

Grafické znázornění odpovědí k otázce č. 9

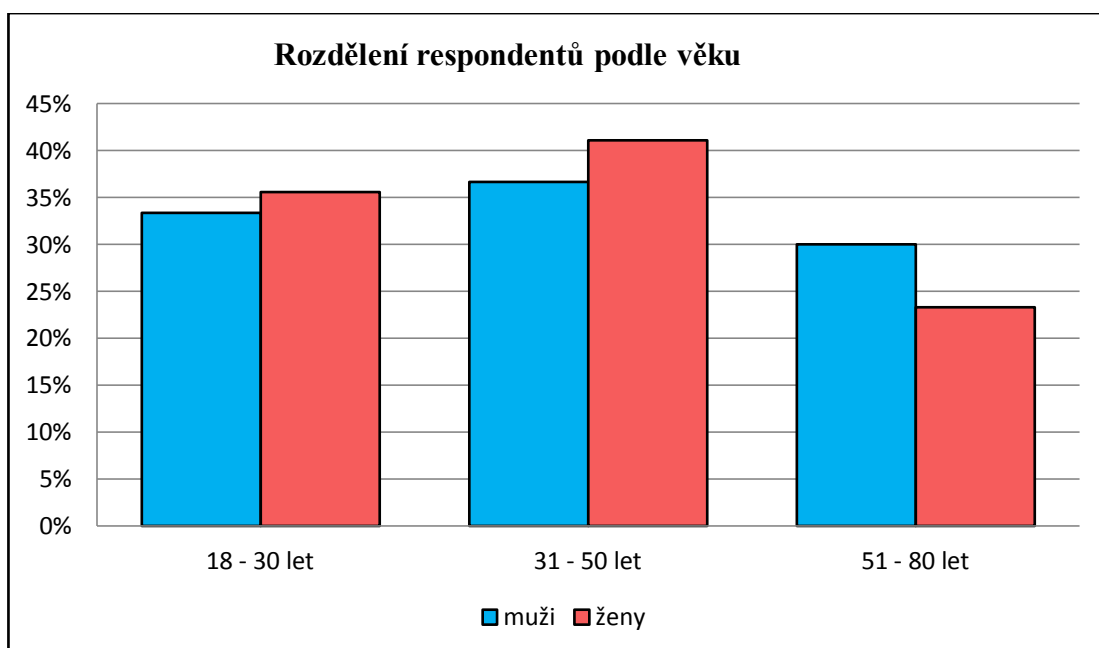

Zdroj: Vlastní

Grafické znázornění odpovědí k otázce č. 11

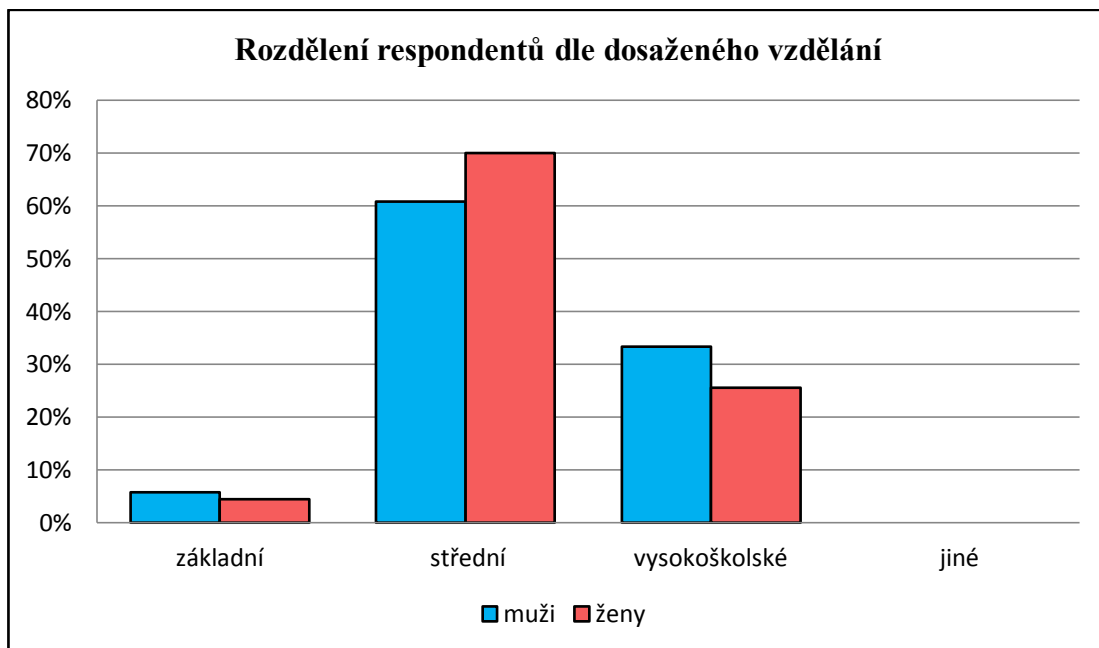

Grafické znázornění odpovědí k otázce č. 12

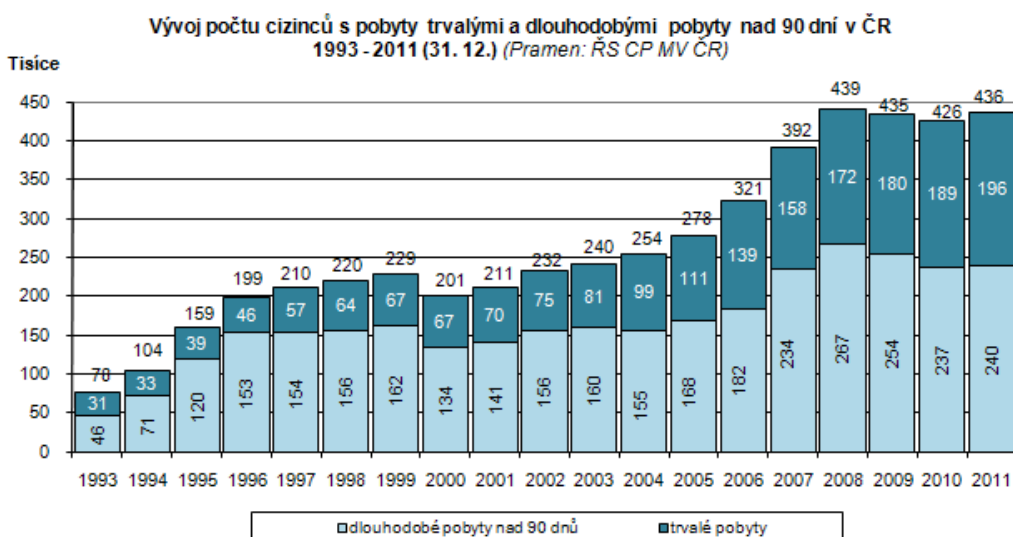
Zdroj: Vlastní

Grafické znázornění odpovědí k otázce č. 13

Zdroj: Vlastní

Příloha č. 9: Vývoj počtu cizinců a zahraničních pracovníků s trvalým a dlouhodobým pobytem v ČR od roku 1993 - 2011

Zdroj: http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/kapitola/ciz_pocet_cizincu

Vývoj počtu zahraničních pracovníků rok 2010 a 2011

Forma evidence zahraničních pracovníků	31. 12. 2010	31. 12. 2011	Celkový rozdíl za rok 2011
Povolení k zaměstnání	49 118	36 640	- 12 478
Informační karty cizinců, kteří mají volný vstup na trh práce	22 126	26 510	+ 4 384
Zelené karty	126	148	+ 22
Modré karty	0	4	+ 4
Cizinci celkem	71 370	63 302	- 8 068
Informační karty občanů EU/EHP a Švýcarska	143 997	154 560	+ 10 563
Zahraniční pracovníci celkem	215 367	217 862	+ 2 495

Zdroj: Souhrnná informace za rok 2011 o aktivitách realizovaných příslušnými resorty v oblasti potírání nelegálního zaměstnávání cizinců

Příloha č. 10: Žádost cizince o povolení k zaměstnávání - o prodloužení povolení k zaměstnávání na území České republiky

4.

ŽÁDOST CIZINCE o povolení k zaměstnání^{1/} – o prodloužení povolení zaměstnání^{1/} na území České republiky

Místo pro nalepení
kolku^{2/}:

Fotografie (ne starší 2 let)	Registrační číslo krajské pobočky ÚP ČR v.....:
	Vyplňte čitelně v češtině nebo označte: ☒
Příjmení:	
Jméno:	
Datum narození:	Pohlaví ^{3/} : muž ☐ žena ☐
Rodné číslo ^{4/} :	Místo narození:
Státní občanství:	
Nevyšší dosažené vzdělání (dle KKO ^{4/}):	
Adresa v zemi trvalého pobytu (stát, okres, obec, ulice, číslo, PSČ):	
Číslo cestovního dokladu:	Název orgánu, který cestovní doklad vydal:
Adresa pro doručování zásilek:	
Žádám o povolení k zaměstnání v ČR od .....do	
v profesi CZ-ISCO ^{6/}	
číselný kód CZ-ISCO ^{6/}	
zařazení dle CZ-NACE ^{7/}	
vzdělání požadované pro výkon povolání (KKO ^{4/}) ^{5/}	
u zaměstnavatele ^{1/} - u právnické nebo fyzické osoby, která uzavřela smlouvu se zahraničním subjektem ^{1/} :	
Zaměstnavatel – název :	IČ: Rodné číslo ^{8/} :
Sídlo zaměstnavatele (adresa - stát, okres, obec, ulice, číslo, PSČ):	
Název a kontaktní adresa právnické nebo fyzické osoby v ČR (okres, obec, ulice, číslo, PSČ) ^{9/} :	IČ: Rodné číslo ^{8/} :
Místo výkonu práce v ČR (adresa):	
Název a kontaktní adresa uživatele (okres, obec, ulice, číslo, PSČ) ^{10/}	IČ: Rodné číslo ^{8/} :

Jedná se o první zaměstnání na území ČR ano ne

Datum: ..... Podpis žadatele: .....

Zdroj: http://portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam

Přílohy :

- 1) vyjádření tuzemského zaměstnavatele, že cizince zaměstná,
- 2) fotokopie stránky cestovního dokladu obsahující základní identifikační údaje cizince, která po ověření údajů bude vrácena předkladateli,
- 3) doklad o profesní způsobilosti pro obor, ve kterém bude cizinec na území ČR pracovat,
- 4) další doklady, pokud to vyplývá z charakteru zaměstnání,
- 5) kopie kontraktu^{10/},
- 6) kopie dokladu opravňující subjekt hospodářské činnosti k provádění činnosti, které jsou předmětem kontraktu^{11/},
- 7) pracovní smlouva uzavřená se zahraničním zaměstnavatelem^{11/}.

V případě, že se jedná o **prodloužení povolení k zaměstnání**, žadatel předkládá pouze přílohy uvedené pod bodem 1) a 2).

Přílohy vystavené v cizích jazycích se předkládají v originálním znění nebo jejich úředně ověřených kopiích spolu se jejich úředně ověřenými překlady do českého jazyka.

Záznamy a údaje krajské pobočky ÚP ČR v .....

Žádost přijata dne:	Jedná se o zaměstnání podle zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů podle ^{12/} § 92 odst. 1, § 94 odst. 1, § 95 odst. 1, § 95 odst. 4, § 96; § 97 písm. a), § 97 písm. b), § 97 písm. c), § 97 písm. d), § 97 písm. e), § 97 písm. f),
Žádost vyřizuje (jméno, příjmení a podpis):	
Datum vyřízení:	

Vysvětlivky:

- 1/ platné označe zaškrtnutím,
- 2/ kolková známka se nalepí na tuto žádost pouze spodním dílem bez oddělení horního dílu (při podání žádosti o povolení k zaměstnání činí poplatek 500,- Kč, při podání žádosti o prodloužení povolení k zaměstnání činí poplatek 250,- Kč),
- 3/ správný údaj označe x
- 4/ vyplňuje se, pokud je rodné číslo přiděleno,
- 5/ KKO V = Klasifikace kmenových oborů vzdělání (přehled klasifikace uveden na internetových stránkách „www.czso.cz - klasifikace - KKO V-konstrukce KKO V“),
- 6/ CZ-ISCO = Klasifikace zaměstnání - uvede se název a číslo vykonávané profese (přehled klasifikace uveden na internetových stránkách „www.czso.cz - klasifikace“),
- 7/ CZ-NACE = Klasifikace ekonomických činností (přehled klasifikace uveden na internetových stránkách „www.czso.cz - klasifikace“),
- 8/ vyplňuje se v případě, že se jedná o fyzickou osobu, která nepodniká,
- 9/ vyplňuje se v případě realizace smlouvy,
- 10/ vyplňuje se v případě dočasného přidělení zaměstnance agentury práce k výkonu práce u uživatele,
- 11/ příkládá se pouze u žadatelů, kteří jsou vysíláni na základě kontraktu k výkonu práce na území ČR; kopie kontraktu a kopie dokladu subjektu hospodářské činnosti pouze v jednom výtisku budou součástí všech žádostí, vztahujících se k příslušnému kontraktu,
- 12/ krajská pobočka ÚP ČR označí typ zaměstnání.

Upozornění:

Místní příslušnost krajské pobočky Úřadu práce se řídí místem, ve kterém je nebo má být zaměstnání vykonáváno, pokud zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (§ 8a odst. 2), nebo jiné právní předpisy nestanoví jinak.

Zdroj: http://portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam

Příloha č. 11: Informační leták pro cizince týkající se zaměstnání a pracovního povolení vydaný MPSV.

Jste cizinec a chcete prodloužit platnost povolení k zaměstnání nebo jste přišel o místo?

PRACOVNÍ ČINNOST NA ÚZEMÍ ČR

Pracovat na území ČR můžete pouze tehdy, pokud máte:

- platné povolení k zaměstnání¹ a platné pobytové oprávnění,
- nebo za předpokladu, že jste držitelem zelené karty².

1. Co potřebujete k prodloužení platnosti povolení k zaměstnání?

PRODLOUŽENÍ POVOLENÍ K ZAMĚŠTNÁNÍ U DOSAVADNÍHO ZAMĚŠTNAVATELE

- pokud budete chtít povolení k zaměstnání prodloužit, žádáte o to příslušný úřad práce **nejdříve 3 měsíce a nejpozději 30 dnů před uplynutím doby platnosti vašeho povolení k zaměstnání**;
- žádost o prodloužení platnosti povolení k zaměstnání obsahuje stejné náležitosti jako žádost o povolení k zaměstnání;
- platnost povolení k zaměstnání může úřad práce s přihlédnutím k situaci na trhu práce na Vaši žádost prodloužit, a to i opakovaně, vždy však nejdéle na dobu 2 let;
- o prodloužení platnosti povolení k zaměstnání vydává úřad práce rozhodnutí.

Do žádosti je třeba uvést

- vaše identifikační údaje (tj. jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodné příjmení, státní občanství, rodné číslo nebo datum a místo narození, nebylo-li rodné číslo přiděleno, bydliště);
- adresu v zemi trvalého pobytu a adresu pro doručování zásilek;
- číslo cestovního dokladu a název orgánu, který cestovní doklad vydal;
- identifikační údaje budoucího zaměstnavatele (název, sídlo, identifikační číslo);
- druh práce;
- místo výkonu práce a dobu, po kterou by mělo být zaměstnání vykonáváno;
- případně další údaje nezbytné pro výkon zaměstnání.

Přílohy k žádosti

- vyjádření zaměstnavatele, že Vás i nadále zaměstná ;
- úředně ověřená kopie dokladu o profesní způsobilosti pro obor, ve kterém budete na území ČR pracovat (výuční list, maturitní vysvědčení, diplom o ukončení vysokoškolského studia apod.);
- další doklady, jestliže to vyplývá z charakteru zaměstnání nebo jestliže to stanoví vyhlášená mezinárodní smlouva, k jejíž ratifikaci dal Parlament souhlas a již je Česká republika vázána.
- fotokopie stránky cestovního dokladu, která obsahuje Vaše identifikační údaje.

Jste-li držitelem zelené karty typu A nebo zelené karty typu B lze její platnost za určitých okolností prodloužovat vždy až o 3 roky. Platnost zelené karty typu C se neprodlužuje.

! Přílohy v cizích jazycích se předkládají v originálním znění nebo jejich úředně ověřených kopiích spolu s jejich úředním překladem do českého jazyka.

2. Co dělat v případě ztráty zaměstnání?

Pokud Váš pracovní poměr skončil z níže uvedených důvodů a zanikla platnost Vašeho povolení k zaměstnání, můžete při splnění dalších podmínek využít **60DENNÍ OCHRANNOU LHŮTU** k hledání

¹ Povolení k zaměstnání nepotřebujete v případě, že spadáte do jedné z kategorií uvedených v § 98 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

² Více informací naleznete na http://portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam/zz_zamest_cizincu nebo http://portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam/zelka.

nového zaměstnání. Ochranná lhůta se počítá **OD PRVNÍHO DNE OD UKONČENÍ PRACOVNÍHO POMĚRU**. Během této 60denní lhůty neztrácíte legální pobytový status.

Využití 60denní ochranné lhůty k hledání nového zaměstnání můžete jestliže:

- Váš pracovní poměr skončil³: a) zrušením Vašeho zaměstnavatele nebo jeho části, b) přemístěním zaměstnavatele nebo jeho části, c) protože jste se jako zaměstnanec stal nadbytečným, d) protože podle lékařského posudku nesmíte dále konat dosavadní práci pro pracovní úraz, onemocnění nemocí z povolání nebo pro ohrožení touto nemocí, e) protože jste vzhledem ke svému zdravotnímu stavu dlouhodobě pozbyl způsobilosti konat dále dosavadní práci, f) protože dle lékařského posudku nemůžete již dále práci vykonávat a zaměstnavatelem Vám nebyla nabídnuta žádná jiná pro Vás vhodná práce, g) protože Vám zaměstnavatel nevyplatil mzdu nebo náhradu mzdy do 15 dnů po uplynutí termínu splatnosti;

a současně

- jste ke dni skončení pracovního poměru pobýval na území za účelem zaměstnání:
  - po dobu alespoň 1 roku, pokud tato doba bezprostředně předcházela skončení pracovního poměru, nebo
  - po dobu kratší než 1 rok, pokud jste ke dni skončení pracovního poměru na území pobýval nepřetržitě po dobu 3 let; do doby nepřetržitého pobytu se pro tyto případy započítává doba pobytu na vízum k pobytu nad 90 dnů a na povolení k dlouhodobému pobytu.

Jste-li držitelem tzv. zelené karty můžete podat novou žádost o zelenou kartu na území České republiky, pobýváte-li :

- **na zelenou kartu a podáváte žádost v ochranné lhůtě 60 dnů** (tzn. za předpokladu, že Váš pracovní poměr skončil výpovědí z některého z důvodů uvedených v § 52 písm. a) až e) zákoníku práce nebo dohodou z těchto důvodů, anebo okamžitým zrušením podle § 56 zákoníku práce),
  - **na zelenou kartu nejméně 1 rok**, nebo
  - **nepřetržitě po dobu 2 let**; do této doby se započítává doba pobytu na vízum k pobytu nad 90 dnů a na povolení k dlouhodobému pobytu,
- a prokážete-li, že jste získal zaměstnání na pracovní pozici uvedenou v centrální evidenci volných pracovních míst obsaditelných v režimu zelených karet.

3. Kdy se dopouštíte správního deliktu

Cizinec, který je zaměstnán bez povolení k zaměstnání, pokud je takovéto povolení třeba, nebo vykonává práci v rozporu s vydaným povolením k zaměstnání, se dopouští přestupku, za který lze podle zákona o zaměstnanosti uložit pokutu do výše 10 000 Kč.

Fyzická osoba, která umožní cizinci výkon nelegální práce, se dopouští přestupku, za který lze podle zákona o zaměstnanosti uložit pokutu až do částky 5 000 000 Kč.

Právník nebo podnikající fyzická osoba, která umožní cizinci výkon nelegální práce, se dopouští správního deliktu, za který se podle zákona o zaměstnanosti uloží pokuta až do částky 5 000 000 Kč. Při určení výše pokuty právníkům osobě se přihlídnou k závažnosti správního deliktu.

Správní delikty projednává podle zákona o zaměstnanosti v prvním stupni úřad práce příslušný podle místa, ve kterém bylo nelegální zaměstnávání vykonáváno.

Pokuty vybírá a vymáhá místně příslušný celní úřad podle sídla zaměstnavatele.

³ Přesné znění uvedených důvodů, podle kterých může dát zaměstnavatel zaměstnanci výpověď nebo podle kterých může zaměstnanec okamžitě zrušit pracovní poměr, najdete v § 52 písm. a) až e) a § 56 zákoníku práce.

4. Postihy za neoprávněné zaměstnávání cizinců

S účinností od 1. ledna 2010 kdo ve větším rozsahu neoprávněně zaměstná nebo zprostředkuje zaměstnání cizincům zdržujícím se neoprávněně na území České republiky, nebo cizincům, kteří nemají platné povolení k zaměstnání, bude potrestán odnětím svobody na 6 měsíců až 5 let, propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty nebo zákazem činnosti.

www.mpsv.cz

www.cizinci.cz

http://portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam

Příloha č. 12: Žádost úřadu práce o vyjádření stanoviska v případě více míst výkonu práce cizince na území ČR.

8.

ŽÁDOST ÚŘADU PRÁCE o vyjádření stanoviska v případě více míst výkonu práce cizince na území ČR (§ 145 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti)

Zaměstnavatel

Název :		IC:
Sídlo: /adresa - okres, obec, ulice, číslo, PSČ:		Rodné číslo ^{1/} :
Odpovědný pracovník:	Telefon:	Fax: E-mail:

Počty a profese cizinců, u kterých zaměstnavatel hlásí více míst výkonu práce^{2/}

Název požadované profese Dle CZ-ISCO ^{3/}	Číslo CZ-ISCO ^{3/}	Předpokládaná doba zaměstnání		Počet osob c/z ^{4/}	Vyjádření úřadu práce ^{5/}	
		od	do		ano	ne
1	2	3	4	5	6	7
Celkem						
Místo výkonu práce (adresa) ^{6/} :						

Datum: ..... Razítko úřadu práce, který vyžaduje vyjádření:

Podpis odpovědného zaměstnance úřadu práce: .....

Zdůvodnění stanoviska ÚP^{5/}:

Datum: ..... Razítko úřadu práce:

Podpis odpovědného zaměstnance úřadu práce:

Vysvětlivky:

- 1/ vyplňuje se pouze u fyzické osoby, která nepodniká;
- 2/ ÚP uvede počty a profese cizinců, kterých se týká zaměstnání ve správním obvodu dotazovaného úřadu práce;
- 3/ CZ-ISCO = Klasifikace zaměstnání - uvede se název a číslo vykonávané profese vzdělání (přehled klasifikace uveden na internetových stránkách „www.czso.cz - klasifikace“);
- 4/ celkem, z toho ženy;
- 5/ vyplňuje úřad práce, v jehož správním obvodu má být zaměstnání cizince vykonáváno;
- 6/ ÚP uvede místo výkonu práce, které se týká správního obvodu dotazovaného úřadu práce;

Zdroj: <http://portal.mpsv.cz/forms>

Příloha č. 13: Vyjádření zaměstnavatele o zaměstnávání cizince

5.

VYJÁDŘENÍ ZAMĚSTNAVATELE (§ 91 odst.2 písm. a) a § 94 odst. 2 zákona 435/2004 Sb., o zaměstnanosti)

Zaměstnavatel

Název :	IČ:	
Sídlo: /adresa - okres,obec,ulice,číslo,PSČ/:	Rodné číslo ^{1/} :	
Odpovědný pracovník:	Telefon:	Fax: E-mail:

potvrzuje, že na území České republiky zaměstná cizince

Příjmení:	
Jméno :	Státní občanství:
Datum narození:	Pohlaví ^{2/} : muž ☐ žena ☐
Rodné číslo ^{3/} :	Místo narození:
Adresa v zemi trvalého pobytu:	
V profesi CZ-ISCO ^{4/}	Číselný kód CZ-ISCO ^{4/}
Zařazení dle CZ-NACE ^{5/}	Vzdělání požadované pro výkon povolání (KKOV) ^{6/}
Místo výkonu práce (adresa):	
Název a kontaktní adresa uživatele (okres,obec,ulice,číslo,PSČ) ^{7/}	IČ: Rodné číslo ^{7/} :

Předpokládaná doba zaměstnání od .....do .....

Druh pracovněprávního vztahu^{2/}: pracovní poměr
dohoda o pracovní činnosti
dohoda o provedení práce

Datum: .....Razítko zaměstnavatele:

Podpis odpovědného pracovníka

.....

Vysvětlivky:

1/ vyplňuje pouze fyzická osoba, která nepodniká,

2/ správný údaj označte x,

3/ vyplňuje se, pokud je rodné číslo přiděleno,

4/ CZ-ISCO = Klasifikace zaměstnání – uveďte se název a číslo vykonávané profese (přehled klasifikace uveden na internetových stránkách „www.czso.cz - klasifikace“),

5/ CZ-NACE = Klasifikace ekonomických činností (přehled klasifikace uveden na internetových stránkách „www.czso.cz - klasifikace“),

6/ KKO V = Klasifikace kmenových oborů vzdělání (přehled klasifikace uveden na internetových stránkách „www.czso.cz - klasifikace - KKO V-konstrukce“),

7/ vyplňuje se v případě dočasného přidělení zaměstnance agentury práce k výkonu práce u uživatele.

Zdroj: <http://portal.mpsv.cz/forms>

Příloha č. 14: Vyjádření obchodní společnosti - družstva o zaměstnání statutárního orgánu

5a.

VYJÁDŘENÍ OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI¹⁾ – DRUŽSTVA¹⁾ (§ 91 odst. 2 písm. a) a § 94 odst. 2 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti)

Obchodní společnost¹⁾ – družstvo¹⁾:

Název :		IČ:
Sídlo:(adresa – okres,obec,ulice,číslo,PSČ):		
Odpovědný pracovník (jméno a příjmení):	Telefon:	Fax:
		E-mail:

potvrzuje, že na území České republiky pověří plněním úkolů vyplývajících z předmětu činnosti obchodní společnosti nebo družstva cizince, který je²⁾

- společníkem statutárním orgánem členem statutárního orgánu členem jiného orgánu výše uvedené obchodní společnosti – uveďte funkci: .....
- členem družstva členem statutárního orgánu členem jiného orgánu výše uvedeného družstva – uveďte funkci: .....

Příjmení:	
Jméno :	Státní občanství:
Datum narození:	Pohlaví: muž ³⁾ ☐ žena ³⁾ ☐
Rodné číslo ³⁾ :	Místo narození:
Adresa v zemi trvalého pobytu:	
Činnost v profesi CZ-ISCO ⁴⁾ :	Číselný kód CZ-ISCO ⁴⁾ :
Zařazení dle CZ-NACE ⁵⁾ :	Vzdělání požadované pro výkon povolání (KKOV) ⁶⁾ :
Místo výkonu práce (adresa):	

Předpokládaná doba plnění úkolů vyplývajících z předmětu činnosti obchodní společnosti nebo družstva:

od .....do .....

V.....dne.....

.....
razítko a podpis osoby oprávněné jednat jménem
obchodní společnosti (družstva)

Vysvětlivky:

- 1) Nehodící se škrtněte,
- 2) Správný údaj označte x,
- 3) Vyplňuje se, pokud je rodné číslo přiděleno,
- 4) CZ-ISCO = Klasifikace zaměstnání – uveďte se název a číslo vykonávané profese (přehled klasifikace uveden na internetových stránkách „www.czso.cz - klasifikace“),
- 5) CZ-NACE = Klasifikace ekonomických činností (přehled klasifikace uveden na internetových stránkách „www.czso.cz - klasifikace“),
- 6) KKO V = Klasifikace kmenových oborů vzdělání (přehled klasifikace uveden na internetových stránkách „www.czso.cz - klasifikace - KKO V-konstrukce KKO V“),

Zdroj: <http://portal.mpsv.cz/forms>

Příloha č. 15: Sdělení zaměstnavatele o nenastoupení cizince do zaměstnání

7 a

SDĚLENÍ ZAMĚSTNAVATELE
o nenastoupení^{1/} - o předčasném ukončení^{1/} zaměstnání
cizince s povolením k zaměstnání, zelenou kartou nebo modrou kartou na území ČR
 (§ 88 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti)

Cizinec

Příjmení :	
Jméno :	Státní občanství:
Datum narození:	Pohlaví ^{2/} : muž ☐ žena ☐
Rodné číslo ^{3/} :	Místo narození:

Povolení k zaměstnání bylo vydáno Úřadem práce v^{4/} .....

dne .....č.j.: .....

Zelená karta^{4/} č. ....byla vydána Ministerstvem vnitra dne .....

Modrá karta^{4/} č. ....byla vydána Ministerstvem vnitra dne .....

Zaměstnavatel

Název:	
sídlo (adresa - okres, obec, ulice, číslo, PSČ):	
IČ:	Rodné číslo ^{5/} :
datum nenastoupení ^{1/} - předčasného ukončení ^{1/} zaměstnání:	
důvod nenastoupení ^{1/} - předčasného ukončení ^{1/} zaměstnání:	

Datum : .....

Razítko zaměstnavatele:

Podpis odpovědného pracovníka: .....

<p>Záznam krajské pobočky ÚP ČR v   .....</p> <p>Doručeno dne .....</p>

Vysvětlivky

- 1/ platné označte zaškrtnutím,
- 2/ správný údaj označte x,
- 3/ vyplňuje se, pokud je rodné číslo přiděleno,
- 4/ vyberte platnou variantu a vyplňte
- 5/ vyplňuje pouze fyzická osoba, která nepodniká.

Výňatky a citace paragrafů zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti

- §88 odst.1** Zaměstnavatel je povinen písemně informovat příslušnou krajskou pobočku ÚP ČR, jestliže cizinec, kterému bylo vydáno povolení k zaměstnání, zelená karta, modrá karta
- písm. a) nenastoupil do práce,
 písm. b) ukončil zaměstnání před uplynutím doby, na kterou bylo povolení vydáno.
- odst.2** Informační povinnost podle odstavce 1 písm. a) musí zaměstnavatel splnit v případě cizince, kterému byla vydána zelená nebo modrá karta, nejpozději do 45 kalendářních dnů ode dne, kdy bylo vyhověno jeho žádosti o vydání zelené nebo kdy byly splněny podmínky pro vydání modré karty, a do 10 kalendářních dnů v případě cizince, kterému bylo vydáno povolení k zaměstnání.
- Informační povinnost podle odstavce 1 písm. b) musí zaměstnavatel splnit nejpozději do 10 dnů kalendářních dnů, kdy cizinec ukončil zaměstnání.
- §87 odst. 1 věta druhá:** Obdobná povinnost se vztahuje na případy, kdy za trvání zaměstnání nastane skutečnost, na jejímž základě již cizinec povolení k zaměstnání, zelenou kartu nebo modrou kartu nepotřebuje, s tím, že tato informační povinnost musí být splněna nejpozději do 10 kalendářních dnů ode dne, kdy nastala skutečnost, na jejímž základě se povolení k zaměstnání, zelená karta nebo modrá karta nevyžaduje.

Zdroj: <http://portal.mpsv.cz/forms>

Příloha č. 16: Vzor služebního průkazu dle Vyhlášky č. 179/2011 Sb. o způsobu vnějšího označení a odznamech Celní správy České republiky, vzorech služebních stejnokrojů a zvláštním barevném provedení a označení služebních vozidel Celní správy České republiky

Vzor lícové strany:

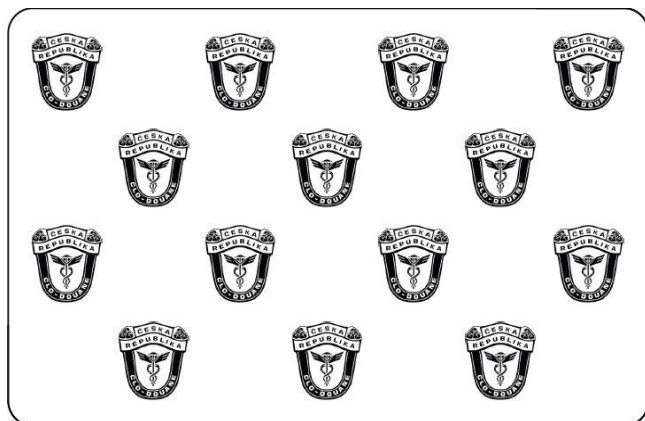

Vzor rubové strany:

Zdroj: celní správa

Vzor bezpečnostní fólie:

- na lícové straně v řádcích pod sebou natištěn modrou barvou text „CELNÍ SPRÁVA“, „ČESKÉ REPUBLIKY“, který je ohraničen dvojitými modrými čarami, a černou barvou text „Služební průkaz celníka“, „Osobní číslo:“, „Příjmení:“, „Jméno:“ a „Datum vystavení:“. V pravé části je barevné vyobrazení držitele průkazu o rozměrech 26 x 35 mm, nad ním je natištěn šedou barvou text „CUSTOMS DOUANE“. V levé části je natištěn znak celní správy, pod nímž je natištěn černou barvou text „Generální ředitelství cel“ a vyhrazeným místem pro podpis generálního ředitele Generálního ředitelství cel. Podél celé spodní části průkazu je bílou barvou v modrém pruhu natištěn dvakrát za sebou text „CELNÍ SPRÁVA ČESKÉ REPUBLIKY“ a pod ním je černou barvou natištěno identifikační číslo karty
- na rubové straně je natištěn text: „Nálezce tohoto služebního průkazu se žádá o jeho odevzdání nejbližšímu celnímu orgánu nebo Policii České republiky.“ Vpravo pod textem jsou umístěny dva čipy. Bezkontaktní čip, který není viditelný, slouží pro vstup držitele služebního průkazu do objektů celní správy a nahrávání elektronických certifikátů. Kontaktní čip zajišťuje přístup držitele služebního průkazu do informačních systémů celní správy.

Zdroj: Celní správa ČR